

สัญญารับทุนอุดหนุนการวิจัย
สัญญาเลขที่ ว.๓๓๓ / ๒๕๖๐

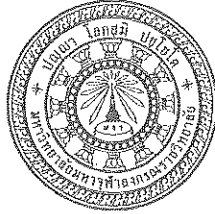
รหัสโครงการ MCU RS 610760333

ระหว่าง

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ผู้ให้ทุน

กับ ดร.สามารถ สุขุประการ ผู้รับทุน

สิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

คูฉบับ

สัญญาเลขที่ ๑.๓๓๓ /๒๕๖๐

สัญญารับทุนอุดหนุนการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สัญญานี้ทำขึ้น ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อยุธยา เลขที่ ๗๙ หมู่ที่ ๑ ถนนพหลโยธิน ตำบลลำไทร อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐ เมื่อวันที่ ๑๖ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ระหว่าง มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดย รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป เป็นผู้รับมอบอำนาจตามหนังสือ มอบอำนาจ ลงวันที่ ๑ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ เป็นผู้บริหารสัญญาและโครงการจนกว่าจะแล้วเสร็จ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้จะเรียกว่า "ผู้ให้ทุน" ฝ่ายหนึ่ง กับ นาย คัมภักดิ์ สุปรเมศวร์ ตำแหน่ง อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เลขประจำตัวประชาชนของผู้รับทุน ๓๐๐๐๑๐๖๖๒๓๖๐ อายุ ๕๕ ปี สัญชาติ ไทย ที่อยู่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครสวรรค์ ถนนพวงทอง ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๐๐๐ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า "ผู้รับทุน" อีกฝ่าย หนึ่ง โดยผู้ให้ทุนมีวัตถุประสงค์จะส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการ แก้ปัญหาที่สำคัญของมหาวิทยาลัยหรือนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศ จึงได้จัดสรรเงินอุดหนุนการวิจัย เพื่อ ดำเนินการวิจัยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์แห่งสัญญานี้

คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจึงได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ผู้ให้ทุนตกลงให้ทุนและผู้รับทุนตกลงรับทุนอุดหนุนการวิจัยเรื่อง "รูปแบบ ปรากฏการณ์ทางจิตโดย Bio Feedback" ซึ่งในสัญญานี้ เรียกว่า "โครงการ" ตั้งแต่วันที่ ๑ เดือน ตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๙ ถึงวันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นจำนวนเงิน ๑๗๕,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสน เจ็ดหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

ข้อ ๒ ผู้รับทุนจะต้องดำเนินการวิจัยตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์และข้อตกลง พร้อมส่งร่าง รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์แก่ผู้ให้ทุน ภายในวันที่ ๓๐ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อ ๓ การเบิกเงินอุดหนุนการวิจัยจากผู้ให้ทุน ผู้รับทุนมีสิทธิเบิกเงินอุดหนุนการวิจัยเป็นราย งวดจากยอดเงินตามข้อ ๑ ดังนี้

งวดที่ ๑ จ่ายให้เป็นเงินไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของวงเงินอุดหนุนการวิจัยในโครงการ คือจำนวน ๗๐,๐๐๐ บาท (เจ็ดหมื่นบาทถ้วน) ภายในสามสิบวัน หลังจากวันลงนามในสัญญารับทุนอุดหนุนการวิจัย และผู้รับทุนกรอกรายละเอียดโครงการวิจัยในระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (NRMS) เรียบร้อยแล้ว

งวดที่ ๒ จ่ายให้เป็นเงินไม่เกินร้อยละ ๓๐ ของวงเงินอุดหนุนการวิจัยในโครงการ คือ จำนวน ๕๒,๕๐๐ บาท (ห้าหมื่นสองพันห้าร้อยบาทถ้วน) โดยผู้ให้ทุนจะจ่ายให้ภายหลังจากผู้รับทุนได้ส่งรายงาน ความก้าวหน้าการวิจัย ตามแบบที่ผู้ให้ทุนกำหนด จำนวน ๕ ชุด พร้อมซีดีหรือดีวีดีจำนวน ๑ แผ่น ภายใน สี่เดือน นับจากวันลงนามในสัญญา โดยรายงานดังกล่าวได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ผู้ให้ทุนแต่งตั้งแล้ว ซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวันและผู้รับทุนจะต้องกรอกรายละเอียดรายงานความก้าวหน้า โครงการวิจัย (ฉบับแก้ไข) ในระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (NRMS) เรียบร้อยแล้ว

(Signature)

(Signature)

งวดที่ ๓ จ่ายให้เป็นเงินไม่เกินร้อยละ ๓๐ ของวงเงินอุดหนุนการวิจัยในโครงการ คือ จำนวน ๕๒,๕๐๐ บาท (ห้าหมื่นสองพันห้าร้อยบาทถ้วน) โดยผู้ให้ทุนจะจ่ายให้ภายหลังจากที่ผู้รับทุนได้ส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ตามแบบที่ผู้ให้ทุนกำหนด จำนวน ๓๐ ชุด พร้อมซีดีหรือดีวีดี จำนวน ๑ แผ่น และผู้รับทุนกรอกรายละเอียดโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ในระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (NRMS) เรียบร้อยแล้ว และได้นำเสนอผลงานวิจัยในระดับชาติหรือนานาชาติ หรือตีพิมพ์ในวารสารที่อยู่ในประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) หรือตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมระดับชาติที่ได้นำเสนอผลงานฉบับอนุมัติและจัดทำเป็นประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป และคณะกรรมการประจำสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์อนุมัติแล้ว ซึ่งต้องไม่เกินหกสิบวัน

ในการจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่ผู้รับทุนแต่ละงวด ผู้ให้ทุนจะจ่ายเงินแก่ผู้รับทุนโดยตรง ผ่านบัญชีธนาคารของผู้รับทุน

ในกรณีที่ผู้ให้ทุนหรือผู้รับทุนเห็นว่า โครงการซึ่งได้ดำเนินการเสร็จสิ้นโดยครบถ้วนตามข้อ ๑ นั้น อาจดำเนินการพัฒนาอย่างใดอย่างหนึ่งต่อจากโครงการเดิม ซึ่งการดำเนินการเพิ่มเติมดังกล่าวนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดหรือเกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้ให้ทุนหรือผู้รับทุนมีสิทธิ ยื่นข้อเสนอเพิ่มเติมให้แก่คู่สัญญาเพื่อดำเนินโครงการให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องตามที่ทั้งสองฝ่ายจะได้ ตกลงกันต่อไป

ข้อ ๔ เอกสารแนบท้ายสัญญาดังต่อไปนี้ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา

ภาคผนวก ๑ แบบเสนอโครงการวิจัย ประกอบการของงบประมาณอุดหนุนงานวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง “รูปแบบปรากฏการณ์ทางจิตโดย Bio Feedback” จำนวน ๑ ชุด ..... แผ่น

ภาคผนวก ๒ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๑ ชุด

ภาคผนวก ๓ สำเนาบัญชีเงินฝากธนาคารทหารไทย จำนวน ๑ ชุด

ภาคผนวก ๔ สำเนาบัตรประจำตัวพยาน จำนวนคนละ ๑ ชุด (ถ้ามี)

ข้อความใดในเอกสารที่แนบท้ายสัญญานี้ ที่ขัดแย้งกับสัญญา ให้ใช้ข้อความในสัญญานี้ และในกรณีที่เอกสารแนบท้ายสัญญาขัดแย้งกันเอง หรือมิได้ระบุไว้ ให้ผู้ให้ทุนเป็นผู้วินิจฉัย ผู้รับทุนต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ให้ทุน

ข้อ ๕ ผู้รับทุนจะต้องเริ่มดำเนินการตามแผนการวิจัยที่ระบุไว้ในโครงการทันที นับแต่วันลงนามในสัญญานี้ หากผู้รับทุนมิได้ดำเนินการภายในสิบห้าวันนับจากวันลงนามในสัญญา ผู้ให้ทุนมีสิทธิยกเลิกสัญญาได้

ข้อ ๖ ผู้รับทุนได้ทราบและเข้าใจระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศและคำสั่งของผู้ให้ทุนซึ่งมีอยู่ในขณะที่ทำสัญญานี้โดยตลอดและจะปฏิบัติตามระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศและคำสั่ง ซึ่งเกี่ยวข้องกับ การดำเนินการโครงการนี้ทั้งหมดที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันและที่จะออกใช้บังคับต่อไปในภายหน้าโดยเคร่งครัด ผู้รับทุนจะต้องรับผิดชอบแต่โดยลำพังต่อการละเมิดบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือสิทธิใด ๆ ในทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคลภายนอกซึ่งผู้รับทุนนำมาใช้ปฏิบัติงานวิจัยตามสัญญานี้

ข้อ ๗ ผู้รับทุนต้องควบคุม กำกับดูแลและใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ พร้อมจัดเตรียมเอกสารบัญชีและหลักฐานการใช้จ่ายเงินเพื่อให้ผู้ให้ทุนสามารถตรวจสอบได้ทุกโอกาสโดยผู้รับทุนจะต้องใช้เงินทุนซึ่งได้รับจากผู้ให้ทุนตามสัญญานี้เพื่อดำเนินการในโครงการนี้เท่านั้น

ในกรณีที่เกิดปัญหาซึ่งต้องพิจารณาว่าการดำเนินการของผู้รับทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตามวรรคแรกหรือไม่ ผู้ให้ทุนจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๘ ผู้รับทุนต้องดำเนินการวิจัยด้วยตนเองโดยจะไม่นำงานวิจัยทั้งหมด หรือบางส่วนใน สัญญานี้ ไปจ้างช่วงอีกต่อหนึ่ง เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ให้ทุน

ข้อ ๙ ผู้รับทุนจะทำการวิจัยหรือจัดให้มีการวิจัยด้วยความวิริยะอุตสาหะให้สำเร็จได้ผลตาม ความมุ่งหมายของผู้ให้ทุน หากมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงผู้ร่วมวิจัย ผู้ช่วยนักวิจัยหรือ รายละเอียดสำคัญอย่างใดอย่างหนึ่งในโครงการวิจัยที่ได้แจ้งไว้สัญญานี้ ผู้รับทุนจะต้องได้รับความเห็นชอบ เป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ให้ทุนก่อนจึงจะเปลี่ยนแปลงได้

ข้อ ๑๐ ระหว่างดำเนินโครงการตามสัญญานี้ หากมีปัญหาหรือกรณีเหตุสุดวิสัยหรือเหตุใด ๆ อันเนื่องมาจากความผิดหรือความบกพร่องของฝ่ายผู้ให้ทุน หรือเหตุการณ์อันหนึ่งอันใดที่ผู้รับทุนต้อง รับผิดชอบตามกฎหมายซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการตามโครงการที่กำหนดในสัญญานี้ได้ ผู้รับทุน จะต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ผู้ให้ทุนทราบทันทีที่มีปัญหาดังกล่าว เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหา หรือขออนุมัติขยายเวลาดำเนินการ

ถ้าผู้รับทุนไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามความในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้รับทุนได้สละสิทธิเรียกร้องใน การที่จะขยายเวลาทำงานออกไปโดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น เว้นแต่กรณีเหตุเกิดจากความผิดหรือความ บกพร่องของผู้ให้ทุน ซึ่งมีหลักฐานชัดเจนหรือผู้ให้ทุนทราบที่อยู่แล้วตั้งแต่ต้น

การอนุมัติขยายเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้อยู่ในดุลพินิจของผู้ให้ทุนที่จะพิจารณา

ข้อ ๑๑ ผู้รับทุนมีหน้าที่ส่งรายงานการวิจัยแก่ผู้ให้ทุนตามรายการดังต่อไปนี้

๑๑.๑ ส่งรายงานความก้าวหน้าการวิจัย ตามแบบที่ผู้ให้ทุนกำหนดภายในเวลาสี่เดือน นับจากวันลงนามในสัญญา จำนวน ๕ ชุด พร้อมซีดีหรือดีวีดี จำนวน ๑ แผ่น ถึงสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ และผู้รับทุนกรอกรายละเอียดความก้าวหน้าโครงการวิจัยในระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (NRMS) เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้ผู้ให้ทุนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ให้ทุนให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบ แล้วให้แจ้งแก่ผู้รับทุนทราบ เพื่อดำเนินการต่อไป

๑๑.๒ ส่งร่างรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ พร้อมทั้งบทคัดย่อภาษาไทยและ ภาษาอังกฤษ และสรุปผลการวิจัยตามแบบที่ผู้ให้ทุนกำหนด ก่อนวันสิ้นสุดสัญญา จำนวน ๕ ชุด พร้อมแผ่น ซีดีหรือดีวีดี จำนวน ๑ แผ่น ถึงสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ และผู้รับทุนกรอกรายละเอียดโครงการวิจัยฉบับร่าง สมบูรณ์ในระบบบริหารจัดการงานวิจัยแห่งชาติ (NRMS) เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ให้ ทุนให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้แจ้งแก่ผู้รับทุนทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

๑๑.๓ ส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ พร้อมทั้งบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ และสรุปผลการวิจัยตามแบบที่ผู้ให้ทุนกำหนด จำนวน ๓๐ ชุด พร้อมซีดีหรือดีวีดี จำนวน ๑ แผ่น ถึง สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ และผู้รับทุนกรอกรายละเอียดโครงการวิจัยฉบับสมบูรณ์ ในระบบบริหารจัดการ งานวิจัยแห่งชาติ (NRMS) เรียบร้อยแล้ว เพื่อเสนอคณะกรรมการประจำสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์พิจารณา อนุมัติรายงานการวิจัยฉบับนั้น เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้แจ้งแก่ผู้รับทุนทราบ

๑๑.๔ ส่งหนังสือรับรองการตีพิมพ์ในการนำเสนอผลงานวิจัยในระดับชาติหรือ นานาชาติ หรือการตีพิมพ์ในวารสารที่อยู่ในประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) หรือตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมระดับชาติที่ได้นำเสนอสถาบันอนุมัติและจัดทำ เป็นประกาศให้ทราบเป็นการทั่วไป ถึงสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ เพื่อดำเนินการเบิกเงินอุดหนุนการวิจัยงวด สุดท้าย เมื่อได้รับอนุมัติแล้วให้แจ้งแก่ผู้รับทุนทราบ

รายงานฉบับสมบูรณ์ให้ระบุข้อความที่หน้าปกว่า “ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” และให้มีตราของผู้ให้ทุนปรากฏอยู่บนหน้าปกด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ทุน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายพิจารณาเห็นสมควรให้ผู้รับทุนแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือดำเนินการอื่นใดเพิ่มเติม ผู้รับทุนจะต้องดำเนินการตามที่ผู้ให้ทุน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายกำหนด โดยผู้รับทุนจะต้องดำเนินการดังกล่าวให้แล้วเสร็จก่อนจึงจะอนุมัติเงินอุดหนุนงวดสุดท้ายได้

ข้อ ๑๒ ผู้ให้ทุนมีสิทธินำผลการวิจัยซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากดำเนินโครงการตามสัญญานี้ ไม่ว่าที่สำเร็จแล้วบางส่วนหรือที่สมบูรณ์ทั้งหมดแล้วไปเผยแพร่ในเอกสารสิ่งพิมพ์หรือสื่อใด ๆ หรือนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาทางวิชาการหรือใช้ประโยชน์ใด ๆ ได้

ข้อ ๑๓ ทรัพย์สินทางปัญญาในผลการวิจัยให้เป็นของผู้ให้ทุนแต่ผู้เดียว ส่วนการจัดสรรประโยชน์และการรักษาสិทธิในทรัพย์สินทางปัญญาให้เป็นไปตามระเบียบของผู้ให้ทุน สิทธิในการขอรับสิทธิบัตรหรือเอกสารแสดงสิทธิใด ๆ เพื่อคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งเป็นผลมาจากการวิจัยตามสัญญานี้ ให้เป็นไปตามระเบียบของผู้ให้ทุน

ข้อ ๑๔ ผู้รับทุนจะดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างทำพัสดุ จะต้องส่งใบเสนอราคาให้ผู้ให้ทุนพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว จึงจะดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างได้ ทั้งนี้รวมถึงการจัดทำพัสดุเพิ่มเติมในระหว่างดำเนินการดำเนินโครงการที่มีได้ระบุไว้ในข้อเสนอโครงการ

ผู้รับทุนจะใช้และบำรุงรักษาอุปกรณ์การวิจัยให้อยู่ในสภาพดี และยินยอมให้ผู้ให้ทุนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบอุปกรณ์ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ให้ทุนได้ทุกขณะและทุกโอกาส ผู้รับทุนจะต้องจัดทำบัญชีแสดงรายการอุปกรณ์การวิจัยยื่นต่อผู้ให้ทุนพร้อมกับการส่งรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ตามข้อ (๑๑.๓) เมื่อมีการยุติการวิจัยรวมถึงการบอกเลิกสัญญา ผู้รับทุนจะจัดการกับอุปกรณ์การวิจัยให้เป็นไปตามที่ผู้ให้ทุนกำหนด

ข้อ ๑๕ การที่ผู้รับทุนจะนำผลการวิจัยตามสัญญานี้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนเผยแพร่ในเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ใดหรือสื่อใด ๆ หรือในการสาธิตแก่สาธารณชนไม่ว่า ณ ที่ใด ให้ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้รับทุน แต่ทั้งนี้ ผู้รับทุนจะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ให้ทุนและปฏิบัติตามเงื่อนไขจึงจะเผยแพร่หรือสาธิตได้ การอนุญาตของผู้ให้ทุนไม่เป็นเหตุให้ผู้รับทุนหลุดพ้นจากความรับผิดชอบต่อความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้น กรณีที่ได้รับอนุญาตให้มีการตีพิมพ์ ผู้รับทุนจะต้องลงข้อความไว้ที่ปกนอกว่า “ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” และข้อความว่า (ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย) อยู่ในปกใน พร้อมกับให้มีตราของผู้ให้ทุนปรากฏอยู่บนหน้าปกด้วย

ในกรณีที่ผู้รับทุนประสงค์จะนำผลงานอันเนื่องมาจากโครงการนี้ไปใช้ในเชิงพาณิชย์หรือในการใด ๆ อันก่อให้เกิดรายได้หรือผลประโยชน์ตอบแทน ผู้รับทุนจะต้องดำเนินการตามที่ผู้ให้ทุนกำหนด และได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ให้ทุนก่อน

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ผู้รับทุนละทิ้งงานวิจัย หรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง ให้ผู้ให้ทุนแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรแก่ผู้รับทุนทราบเพื่อให้ปฏิบัติตามสัญญาภายในระยะเวลาที่กำหนด หากผู้รับทุนไม่ปฏิบัติตาม ผู้ให้ทุนมีสิทธิบอกเลิกสัญญาโดยทันที และผู้รับทุนต้องยุติการดำเนินการวิจัย พร้อมคืนเงินอุดหนุนการวิจัยทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่ผู้ให้ทุนเห็นสมควร รวมทั้งดอกเบี้ยที่เกิดจากเงินต้นนั้น ตลอดจนอุปกรณ์การวิจัยทั้งหมดแก่ผู้ให้ทุนภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ผู้ให้ทุนได้แจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้รับทุนทราบ

ในกรณีที่ผู้รับทุนไม่สามารถทำการวิจัยต่อไปได้ หรือไม่อาจทำให้แล้วเสร็จได้ และประสงค์จะขอยุติการวิจัยตามโครงการที่ได้รับทุน ผู้รับทุนต้องเสนอขออนุมัติต่อผู้ให้ทุนเป็นลายลักษณ์อักษร โดยถือว่าผู้รับทุนผิดสัญญาและต้องดำเนินการรวมทั้งรับผิดชอบตามความในวรรคหนึ่งด้วย

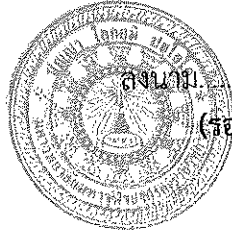

ผู้สนับสนุน

ข้อ ๑๗ กรณีที่มีค่าภาษีอากร ค่าธรรมเนียมการโอนเงิน หรือค่าใช้จ่ายอื่นที่เกิดขึ้นจากการได้รับเงินทุนอุดหนุนวิจัยตามสัญญานี้ และค่าใช้จ่ายใด ๆ ก็ตามที่เรียกเก็บโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐ ให้เป็นความรับผิดชอบของผู้รับทุนและไม่ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่อยู่ในข่ายได้รับการสนับสนุนเงินทุนภายใต้สัญญานี้

ข้อ ๑๘ กรณีที่ผู้รับทุนไม่สามารถส่งมอบงาน และไม่สามารถปฏิบัติงานโดยครบถ้วนบริบูรณ์ให้แก่ผู้ให้ทุนภายในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา ถ้าเลยกำหนดเวลาให้ผู้รับทุนขอขยายเวลาได้ ๒ ครั้ง ๆ ละ ๓ เดือน แต่ถ้าเลยเวลาขยายแล้วไม่สามารถส่งมอบงานได้ผู้ให้ทุนจะทำการปรับ ดังนี้ ๑) เลยระยะเวลา ๖ เดือนถึง ๑ ปี ผู้รับทุนยินยอมให้ผู้ให้ทุนทำการปรับในอัตราร้อยละ ๒.๕ % ของราคาโครงการ ๒) เลยระยะเวลา ๑ ปีขึ้นไป ผู้รับทุนยินยอมให้ผู้ให้ทุนทำการปรับในอัตราร้อยละ ๓.๕ % ของราคาโครงการ

สัญญานี้ทำขึ้นสองฉบับมีข้อความตรงกันทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญานี้ตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อพร้อมทั้งประทับตราไว้เป็นสำคัญในทุกหน้าของเอกสารต่อหน้าพยานของแต่ละฝ่ายและต่างเก็บไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงนาม..... สุรพล สุขะพรหม .....ผู้ให้ทุน
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม)
รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป
ลงนามแทนอธิการบดี

ลงนาม..... วิมล งามประเสริฐ .....ผู้รับทุน
(.....)
หัวหน้าโครงการ

ลงนาม..... วิมล งามประเสริฐ .....พยาน
(นายธวัช แยมปิว)

ลงนาม..... วิมล งามประเสริฐ .....พยาน
(นายธรรนัฐ ประเสริฐศิลป์)

บัตรประจำตัวประชาชน Thai National ID Card
 เลขประจำตัวประชาชน Identification Number 3 6001 01128 32 0

ชื่อ/นามสกุล นาย สามารถ สุขประการ
 Name Mr. Samart
 Last name Sukhuprakarn
 เกิดวันที่ 11 ก.ย. 2501
 Date of Birth 11 Sep. 1958

ที่อยู่ 3175 ถนนบางเตย แขวงคันเตง
 เขตคันเตง กรุงเทพมหานคร
 5 เม.ย. 2553 10 ก.ย. 2559
 วันออกบัตร วันบัตรหมดอายุ
 5 Apr. 2010 (มีอายุใช้ได้ 5 ปี) 10 Sep. 2016
 Date of Issue (ใช้ได้ 5 ปี) Date of Expiry

1036-01-04051502

Handwritten signature: สามารถ สุขประการ

BR08-26-B

 ประเทศไทย
 THAILAND

JCO-0347775-24

รายการเกี่ยวกับบ้าน

เล่มที่ 1

เลขรหัสประจำบ้าน 1017-002858-5

สำนักทะเบียน กิ่งฉัตร เขตดินแดง

รายการที่อยู่ 3175 ถนนประชาสงเคราะห์

แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร

ชื่อหมู่บ้าน

ชื่อบ้าน

ประเภทบ้าน ชั้น 1/25 54

ลักษณะบ้าน

วันเดือนปีที่กำหนดบ้านเลขที่

ลงชื่อ

นายทะเบียน

นายสมรรถ พวงอาจ
วันเดือนปีที่พิมพ์ทะเบียนบ้าน 4 มี.ค. 2539

Handwritten signature and stamp

เล่มที่

รายการบุคคลในบ้านของเลขรหัสประจำบ้าน 1017-002858-5

ลำดับที่ 10

ชื่อ นายสามารถ สุระประการ

สัญชาติ ไทย

เพศ ชาย

เลขประจำตัวประชาชน 3-6001-01128-32-0 สถานภาพ โสด

เกิดเมื่อ 11 ก.ย. 2501

มารดาผู้ให้กำเนิด ชื่อ วิเชียร

สัญชาติ ไทย

บิดาผู้ให้กำเนิด ชื่อ พยัพ

สัญชาติ ไทย

* มารดา 2535 (บ้านกลาง) ถ.ลาดพร้าว แขวงคลองเจ้าคุณสิงห์

นายทะเบียน

เขตวังทองหลาง-กรุงเทพมหานคร โทร 5-15-2553

(จาก ร.พ. สมพร ต.ร.นาคคำ)

** ไปที่

นายทะเบียน

ระเบียบและข้อปฏิบัติของผู้ฝากเงิน

1. ผู้ฝากจะได้รับดอกเบี้ยตามอัตราและเงื่อนไขที่ธนาคารกำหนด
2. ในการถอนเงินผู้ฝากต้องนำสมุดคู่มือฝากและบัตรประชาชน หรือบัตรประจำตัวข้าราชการ หรือบัตรประจำตัวอื่น ๆ ของทางราชการมาแสดง และจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ไว้กับธนาคาร
3. หากบัญชีไม่มีรายการเคลื่อนไหว และมียอดเงินในบัญชีต่ำกว่าธนาคารกำหนด ธนาคารจะหักเงินจากบัญชีเพื่อชำระค่าธรรมเนียมการรักษาบัญชี ตามเงื่อนไขของผลิตภัณฑ์ที่ธนาคารกำหนด และธนาคารจะดำเนินการปิดบัญชี
4. เช็ค ดริวท์ หรือตราสารทางการเงินอื่นๆ ที่นำฝากเข้าบัญชี ธนาคารจะรับฝากไว้เพื่อการเรียกเก็บเท่านั้น การฝากเงินตามตราสารทางการเงินจะสมบูรณ์ และผู้ฝากสามารถเบิกถอนได้ภายหลังจากธนาคารเรียกเก็บเงินตามตราสารทางการเงินดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว
5. ยอดเงินในสมุดคู่มือฝากจะถือว่าถูกต้อง เมื่อธนาคารได้ตรวจสอบว่าตรงกับบัญชีของธนาคารแล้ว
6. กรณีผู้ฝากเปลี่ยนชื่อ ชื่อสกุล ที่อยู่ หรือสมุดคู่มือฝากสูญหาย จะต้องแจ้งให้ธนาคารทราบทันที
7. ผู้ฝากจะแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมข้อความและตัวเลขใดๆ ลงในสมุดคู่มือฝาก หรือโอนเปลี่ยนมือ หรือเลิกแผ่นพิมพ์แผ่นใดของสมุดคู่มือฝากมิได้
8. ในกรณีที่สมุดคู่มือฝากสูญหาย ผู้ฝากจะต้องแจ้งให้ธนาคารทราบ และนำหลักฐานการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่มาแสดงต่อเจ้าหน้าที่ธนาคารทราบทันที
9. ระเบียบและข้อปฏิบัตินี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ โดยจะประกาศให้ทราบ ณ ที่ทำการของธนาคาร
10. เงินฝากมิได้รับความคุ้มครองจากสถาบันคุ้มครองเงินฝากตามจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎหมาย

TMB ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
TMB BANK PUBLIC COMPANY LIMITED

424 - บิ๊กซี นครสวรรค์ (วิ-สยคาร)

บัญชีเลขที่

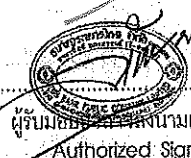
424 - 2 - 22057 - 4

Account No.

ชื่อบัญชี นาย สามารถ สัมปชการ

Account Name

225 - ที เอ็ม บี ออลล์ ศรี

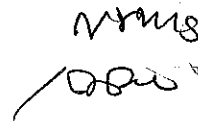

ผู้รับมอบอำนาจ
Authorized Signature

Handwritten signature and stamp: พงษ์เทพบุตร นนทะ...

Handwritten signature: พงษ์เทพบุตร

Handwritten signature: พงษ์เทพบุตร

1

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

แบบ ว-1 ค

(ฉบับปรับปรุงปี พ.ศ. 2554)

แบบเสนอโครงการวิจัย (Research Project)

ประกอบการเสนอของบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ตามมติคณะรัฐมนตรี

ชื่อโครงการวิจัย(ภาษาไทย) รูปแบบปรากฏการณ์ทางจิตโดย Bio Feedback

(ภาษาอังกฤษ) TYPICAL PHENOMENA OF THE MIND BY BIO FEEDBACK

ส่วน ก : ลักษณะโครงการวิจัย

 โครงการวิจัยใหม่ โครงการวิจัยต่อเนื่องระยะเวลา 1 ปี ปีนี้เป็นปีที่ 1 รหัสโครงการวิจัย .....I ระบุความสอดคล้องของโครงการวิจัยกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศตาม
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2555 - 2559)งานวิจัยมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 6 : ยุทธศาสตร์การจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการยกระดับขีดความสามารถในการ
รองรับและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อให้สังคมมีภูมิคุ้มกัน การเตรียมความ
พร้อมรองรับกับภัยพิบัติทางธรรมชาติII ระบุความสอดคล้องของโครงการวิจัยกับนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ
ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2555 - 2559)งานวิจัยมีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การปฏิรูปการศึกษาและการสร้างสรรค์
การเรียนรู้ การวิจัยเพื่อบูรณาการศาสตร์สมัยใหม่สู่ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีพระพุทธานุภาพเป็นพื้นฐาน
ของภูมิปัญญา ทำให้เกิดการต่อยอดนำไปใช้กับวิถีคิดใหม่กับวิทยาการสาขาอื่น

III ระบุความสอดคล้องของโครงการวิจัยกับยุทธศาสตร์ด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย

ตามกรอบประเด็นการวิจัยของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย : ข้อที่ 1 การวิจัยด้านพระพุทธศาสนาที่ครอบคลุมทุกกลุ่มความรู้และศาสตร์สมัยใหม่

IV ผลงานของโครงการนี้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ใน

- เพื่อขยายฐานความรู้เชิงบูรณาการกับศาสตร์สมัยใหม่ได้
- เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่

ส่วน ข : องค์ประกอบในการจัดทำโครงการวิจัย

1. ผู้รับผิดชอบและหน่วยงาน ประกอบด้วย

1.1 ที่ปรึกษา

พระเทพปริยัติเมธี, ผศ.ดร. ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์
999 หมู่ที่ 6 ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์/โทรสาร.056-219999
E-mail: Saritp2501@gmail.com

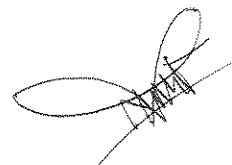
1.2 หัวหน้าโครงการวิจัย

ดร. สามารถ สุขุประก่าร เลขที่บัตรประชาชน 3 6001 01128 32 0
สถานที่ติดต่อ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ เลขที่ 999 หมู่ 6 ตำบลนครสวรรค์-
ออก อำเภอเมืองฯ จังหวัดนครสวรรค์ 60000 โทรศัพท์มือถือ 095-5280121
E-mail: Takonnonjai@gmail.com

1.3 หน่วยงานหลัก

วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ เลขที่ 999 หมู่ที่ 6 ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองฯ
จังหวัดนครสวรรค์ 60000 โทรศัพท์ 056-219999 โทรสาร.056-219999

2. ประเภทการวิจัย การวิจัยวิจัยแบบผสม (mixed method)

3. สาขาวิชาการและกลุ่มวิชาที่ทำการวิจัย สาขาพระพุทธศาสนา

4. คำสำคัญ (keyword) ของโครงการวิจัย

- ควอนตัมฟิสิกส์ (Quantum Physics)
- คลื่นจิต (Mind Wave)
- คลื่นสมอง (Brain Wave Parttern)
- Bio Feedback

5. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

จิตเป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ด้วยวิธีการปกติ ซึ่งเป็นที่กังขาของศาสตร์สมัยใหม่ ความมีอยู่ของจิตจึงเป็นสิ่งที่คลุมเครือตามทัศนะของนักวิทยาศาสตร์ แต่ทางศาสนาไม่มีความกังขากับเรื่องนี้ พระพุทธศาสนากล่าวว่าเรื่องที่มีอยู่แท้จริงมี 4 อย่าง มีความสมบูรณ์ในตัวเองอยู่แล้ว ได้แก่ จิต เจตสิก รูป และนิพพาน สิ่งที่นักวิทยาศาสตร์ยอมรับได้มีเพียงรูป (Physics) เท่านั้นเพราะจับต้องได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 อันมี ตา หู จมูก ลิ้น กาย ยกเว้นที่ใจ นักวิทยาศาสตร์มองว่าใจเป็นประสบการณ์เฉพาะบุคคล ยากที่จะหาเกณฑ์มาตรฐานวัดได้ เช่น ความร้อน-เย็น รสหวาน-เปรี้ยว กลิ่นหอม-เหม็น เห็นรูปร่างนอก ได้ยินเสียง สิ่งต่าง ๆ เราเหล่าทุกคนรับรู้มีความรู้สึกถึงการมีอยู่จริง สามารถอธิบายได้เท่า ๆ กัน

ด้วยคุณสมบัติหนึ่งของจิตที่มีความสามารถก่อให้เกิดรูปได้ อธิบายไว้ในอภิธรรมเรื่อง ปัจจัย 24 แสดงให้เห็นว่าจิตย่อมมีความสัมพันธ์ต่อรูปที่เป็นวัตถุได้ จึงเป็นแนวทางให้รู้ว่าจิตมีกลไกการทำงานเชื่อมต่อกับวัตถุได้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจะต้องมีการพิสูจน์การมีอยู่จริงของจิตได้ในทางวิทยาศาสตร์ โดยอาศัยคุณสมบัติของจิตทางพระพุทธศาสนากล่าวว่า

ประเด็นที่ 1. คุณสมบัติที่กล่าวว่าจิตเป็นนามธรรม ที่อยู่ตรงข้ามกับรูปในความหมายนี้¹

1. ไม่มีรูปร่าง (อรูป)
2. ไม่กินเนื้อที่ (No extension)
3. หมุนไปเร็ว (ลหุปรวิฏฐิ จิตติ)

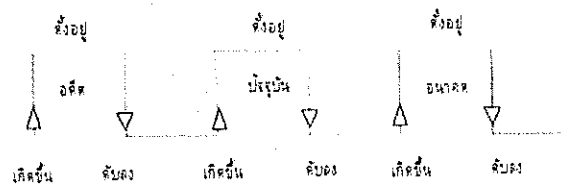
¹ พระสัทธัมมโชติกะ ธัมมาจริยะ , ปริมัตถโชติกะ ปริเฉทที่ 1, 2, 6 จิต เจตสิก รูป นิพพาน (กรุงเทพมหานคร: ยูนิฟัฒลิเคชั่น, 2526), หน้า 5-6

4. ไปได้ไกล (ทรวงศ์ จิตต์)
5. บริสุทธิ์ ผ่องใส (อาภัสสรmith จิตต์ อสงกสิณฐ)
6. มีปกติรับรู้อารมณ์อยู่เสมอ (อารมณวิชานนลกขณ)
7. เป็นผู้สั่งสมวิปาก (ผล) ของกรรม (วิปากจิต)
8. รักษาขันธสันดานให้เกิดขึ้นโดยติดต่อกับเบื้องและไม่ว่าขาดสาย (ภวังคจิต)
9. ทำให้สิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิตวิจิตพิสดาร การที่จิตมีความวิจิตรโดยการกระทำ คือ การสร้างสิ่งวิจิตรนั้น จิตเป็นประธาน เช่นกายนี้มีรูปร่างอย่างไร ผม ขน เล็บ ฟันหนัง หรือ มองในด้านนอกกายการก่อสร้าง ศิลปะ จิตเป็นผู้สั่งการทั้งสิ้น แม้การทำอภิญญาแสดงปาฏิหาริย์ต่างๆก็เกิดจากจิตการทำดี ทำชั่ว ขึ้นกับพื้นฐานของจิตว่ามีความดีความชั่ว มากน้อยเพียงใด ซึ่งจะเป็นเหตุให้สามารถทำความดี ความชั่วได้มากหรือน้อย²

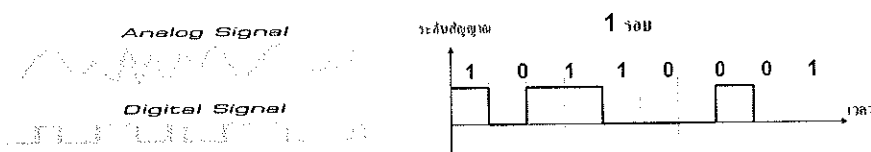
ประเด็นที่ 2 จิตมีพฤติกรรมเกิด-ดับ สลับกันไปไม่หยุดนิ่ง แม้ว่าเราจะนอนหลับแล้วก็ตาม ด้วยเงื่อนไขจิตจึงมีพฤติกรรมแบบคลื่น ซึ่งลักษณะการทำงานของคลื่นมีการทำงานขึ้นลงแกว่งไปมาในหนึ่งหน่วยคาบเวลา เช่น การแกว่งของลูกตุ้มนาฬิกา คลื่นของกระแสไฟฟ้า คลื่นของเสียง คลื่นเหล่านี้มีความเร็วและมีทิศทาง สามารถวัดได้ด้วยค่าทางวิทยาศาสตร์ แต่คลื่นจิตนั้นไม่ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจน แต่พออนุมานได้ว่ามีความเร็วมากในหนึ่งหน่วยคาบเวลา จากอรรถกถา ขั้วลัดนิ้วมือเดียวจิตเกิดดับ "ได้แสนโกฏิกขณะ" (ส.นิ. ข.อ.เล่ม 3 - หน้า 323.) และจิตมีความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจนบางครั้งนึกว่ามันรับรู้อารมณ์หลายดวงพร้อม ๆ กัน "... เราไม่เห็นธรรมอื่นแม้อย่างหนึ่งที่เปลี่ยนแปลงเร็วเหมือนจิตนี้ จิตนี้เปลี่ยนแปลงเร็วจนเปรียบเทียบกับอะไรไม่ได้ง่าย ๆ ..." (อง. เอกก.(ไทย) 20/48/9.)

² พระสมุหพร ตถาวรธมโม, "การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาจริยธรรมเรื่องการทำแท้ง: ทรรศนะพุทธปรัชญาเถรวาทกับกฎหมายการทำแท้ง", วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาปรัชญา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539), หน้า 18.

รูปภาพที่ 1. อายุของจิตหนึ่งดวงมีกลไกทำงานเป็น 3 อนุขณะย่อย

รูปภาพที่ 2. ลักษณะองค์ประกอบของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

จากภาพที่ 1 ภาพที่ 2 จะเห็นว่ากลไกการทำงานของจิตมีความสอดคล้องกับคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า (Electromagnetic Wave) ในทางวิทยาศาสตร์คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้ามีคุณสมบัติที่พิเศษมาก เป็นพื้นฐานของอนุภาค และพัฒนาขึ้นมาเป็นวัตถุ

ความหมายของชั่วลัดนิ้วมือเดียวจิตเกิดดับได้แสนโกฏีขณะเป็นลักษณะของความถี่ที่สามารถอนุมานได้ดังนี้ เมื่อคำนวณจะได้ค่าประมาณ เศษหนึ่งส่วนสี่ล้านวินาที หรือ ใน 1 วินาทีจิตเกิดดับสี่ล้านดวง³ หรือเขียนเป็นความถี่ได้ 4×10^{12} หรือ 4 THz⁴ เมื่อพิจารณาเทียบเคียงกับคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่มีรูปคลื่นทั้งแบบอานาล็อกหรือแบบดิจิตอลตามรูปข้างบนจะมีความคล้ายคลึงกันเมื่อเขียนในรูปแบบของกราฟิกจะเกิดทิศทางเดินไปข้างหน้าตามเส้นของเวลาใน ๓ กาล คือ อดีต-ปัจจุบัน-อนาคต

ประเด็นที่ 3 ฌาน คือผลที่เกิดจากสมาธิ สามารถส่งอิทธิพลต่อวัตถุได้ สามารถเปลี่ยนโครงสร้างภายในของวัตถุต่าง ๆ ได้ดังที่กล่าวไว้ในพระไตรปิฎก

... หากภิกษุพึงหวังว่า ‘เราพึงบรรลุวิธีแสดงฤทธิ์ได้หลายอย่าง คือ คนเดียวแสดงเป็นหลายคนก็ได้ หลายคนแสดงเป็นคนเดียวก็ได้ แสดงให้ปรากฏหรือให้หายไปก็ได้ ทะลุฝา กำแพงและภูเขา

³ ระวี ภาวิไล, “อภิธรรมสำหรับคนรุ่นใหม่”, พิมพ์ครั้งที่ 4, (กรุงเทพฯ : พิมพ์สวย, 2548) หน้า 341.

⁴ Hz ย่อมาจาก เฮิร์ตซ์ (Hertz) เป็นชื่อนักฟิสิกส์ชาวเยอรมันชื่อ Heinrich Rudolf Hertz ซึ่ง 1 เฮิร์ตซ์ หมายถึง เหตุการณ์หนึ่ง ๆ ที่เกิดขึ้น 1 ครั้งทุก 1 วินาที.

ไปได้ไม่ติดขัดเหมือนไปในที่ว่างก็ได้ ผุดขึ้นหรือตกลงในแผ่นดิน เหมือนไปในน้ำก็ได้ เดินบนน้ำ โดยที่น้ำไม่แยกเหมือนเดินบนแผ่นดินก็ได้นั่งขัดสมาธิเหาะไปในอากาศเหมือนนกบินไปก็ได้...⁵

คุณสมบัตินี้ชี้ชัดว่ามีพลังงานหรือมีคลื่นบางอย่างกระทำต่อวัตถุในระยะไกลออกไป ถ้าหากจะกล่าวว่าสมองเป็นผู้กระทำ สมองควรที่จะการผลิตคลื่นได้แรงพอที่จะส่งออกไปกระทำต่อวัตถุ ซึ่งความเป็นจริงสมองมีพลังงานทางไฟฟ้าเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ไม่มีมากพอที่จะไปทำให้เกิดการส่งออกของคลื่นใด ๆ ได้ คอลัมน์ของเซลล์ประสาทขนาดประมาณ 5 มม. x 5 มม. มีขนาดเทียบเท่ากับ current source ที่ให้กระแสประมาณ 10 nA-m⁶ จึงนับว่าน้อยมาก ไม่น่าจะมีผลต่อวัตถุใดได้ ดังนั้นจึงควรมีพลังงานที่เหนือว่านั้นทำงานการ

สมองมีรูปแบบการทำงานที่สามารถวัดได้เป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า โดยใช้เครื่องมือทางการแพทย์เรียกว่าเครื่อง EEG (Electroencephalography) ที่ใช้สำหรับตรวจสอบการทำงานของสมอง เพื่อหาความผิดปกติในสมองเมื่อวัดค่าของคลื่นไม่ได้ตามมาตรฐาน ซึ่งค่ามาตรฐานนั้นทางแพทย์กำหนดไว้ว่ามีอยู่ด้วยกัน 4 แบบ คือ

กลุ่มที่วัดความถี่ได้ประมาณ 10-30 Hz. (Beta Brain Wave) เป็นช่วงที่มนุษย์มีการตื่นตัว จิตอยู่ในเขตจิตสำนึก (Consciousness Mind) มีอำนาจเหนือจิตใต้สำนึก ซึ่งตามปกติช่วงประมาณ 10-21 Hz. กำลังดี

ตั้งแต่ 30-40 ขึ้นไปถือว่าเป็นส่วนที่มีความตื่นเต้นหรือตื่นกลัวมากขึ้นกลุ่มที่วัดช่วงความถี่ได้ 8-13.9 Hz. (Alpha Brain Wave) เป็นกลุ่มที่สมองมีความสงบ มีสมาธิแต่ไม่ลึกมากนัก เป็นช่วงที่ร่างกายได้รับการผ่อนคลาย สามารถป้อนโปรแกรมทางจิตได้ ในการรักษาหรือบำบัดทางจิตมักจะใช้โอกาสนี้ใส่คำพูด โน้มน้าวให้จิตทำอะไรก็ได้ ในทางพระพุทธศาสนาผู้ที่สมาธิเป็นประจำจะเข้าสู่สภาวะนี้ได้อย่างง่าย ๆ และสามารถเปลี่ยนโปรแกรมทางจิตเดิมที่ไม่ดีใหม่ให้ดีขึ้นได้

กลุ่มที่วัดช่วงคลื่นความถี่ได้ 4-7.9 Hz. (Theta Brain Wave) สมองช่วงนี้อยู่สภาวะที่มีสมาธิลึกมากขึ้น ปกติจะเป็นคลื่นสมองของผู้ที่หลับ ส่วนผู้ที่ไม่หลับก็มีได้เช่นกันโดยการนั่งสมาธิที่ลึก ๆ เป็นช่วงที่เป็นกระຈกสะท้อนการทำงานของจิตใต้สำนึกและจิตสำนึก มีความสุข ปิติ ภาพที่เกิดจาก

⁵ ม.ญ. (ไทย) 12/68/59.

⁶ ดร. ทศยา ลิ้มปิต. "รู้จักกับสัญญาณคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจากสมอง" สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

การปรุงแต่งของสมองออกมาเป็นภาพสร้างสรรค์เชิงบวก และจะเป็นความจำระยะยาวเกิดปัญญา
ญาณได้

กลุ่มที่วัดช่วงคลื่นความถี่ได้ 0.1-3.9 Hz. (Delta Brain Wave) เป็นช่วงที่สมองมีการ
ทำงานช้าที่สุด สมองเชื่อมต่อกับจิตใต้สำนึกมากที่สุด ตามปกติจะเป็นกับคนที่หลับแล้วไม่ได้ฝันอะไร
หรือคนที่ไม่ได้หลับก็จะเป็นผู้ที่เข้าสมาธิจนได้ฌาน จะมีความสุข ปิติ แม้กระทั่งตื่นหรือออกจากฌาน
มาแล้วจะคงความสุขนั้นอยู่⁷

ที่ทำงานของจิตคือสมอง: จากWave patterns จึงพออนุมานได้ว่าสมองกับจิตมี
ความสัมพันธ์กัน เมื่อวิเคราะห์การทำงานของจิตมีสองแบบตามที่กล่าวมาแล้ว จิตเดิมนอนนิ่ง ๆ คือ
ภวังคจิตกับจิตเข้าสู่วิถีเพื่อรับรู้อารมณ์เรียกว่าจิตสำนึก ช่วงคลื่นที่สมองมีการตื่นตัวมากที่สุดคือช่วง
Beta Brain Wave โชนจิตยกสู่วิถีเพื่อรับอารมณ์ทางอายตนะทั้ง 6 เป็นวิถีจิต สมองทำงานเต็มที่
พร้อมกับความตื่นตัวทางร่างกายส่วนอื่น ๆ: ขยับตาม แต่ถ้าเมื่อไหร่ที่จิต เข้าสู่ความสงบในย่านความถี่
Delta Brain Wave โชน จิตจะปิดสำนักงานกลับเข้าสู่ฐานเดิมคือภวังคจิต มิงงานวิจัยกล่าวว่าสมองที่
อยู่ในช่วงคลื่นนี้จะได้รับการผ่อนคลายมากที่สุด ซึ่งส่งผลต่อร่างกายที่สมองไม่สั่งการ

เป็นที่น่าสังเกตว่าจิตใช้คลื่นในสื่อสารกับสมอง จึงทำให้สมองมีช่วงคลื่นที่แตกต่างกัน
ออกไป จากงานวิจัยค้นพบว่าผู้ที่ทำสมาธิแบบลึกถึงจิตใต้สำนึก สมองจะมีคลื่น Delta Wave⁸ ผู้วิจัย
มีความเห็นว่า สิ่งนี้เป็นการบอกว่าจิตสามารถสื่อสารกับสมองด้วยคลื่นได้ ในทางวิทยาศาสตร์กล่าวว่า
คลื่นกับพลังงานต่างเป็นปัจจัยให้กันและกันในควอนตัมฟิสิกส์ เมื่อจิตมีคุณสมบัติคล้ายคลื่นมันจึง
สามารถสร้างพลังงานได้

ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้นว่าจิตมีพฤติกรรมเฉกเช่นเดียวกับคลื่น ดังนั้นจิตจึงสามารถ
สื่อสารกับสมองด้วยเงื่อนไขแบบคลื่นนี้ และเป็นที่แน่นอนแล้วว่าจิตสามารถผลิตพลังงานอีกด้วย ที่ใด
มีคลื่นที่นั่นย่อมมีพลังงาน วิทยาการสมัยใหม่พยายามศึกษาเจาะลึกเรื่องของจิตมากมาย จึงเกิด
วิทยาศาสตร์ทางจิต (Mind Science) เพื่อศึกษาว่าจิตมีจริงและมีพฤติกรรมแบบใดและเท่าที่
วิทยาศาสตร์ได้ทดลองศึกษามาพบว่า จิตเมื่อนิ่งมีสมาธิแล้วสามารถเบี่ยงเบนวัตถุได้, สามารถส่ง
กระแสคลื่นแห่งจิตไปสู่ผู้อื่นได้, สามารถส่งคลื่นของจิตไปยังน้ำทำให้น้ำเป็นเหมือนยารักษาโรคได้,

⁷ แหล่งที่มา: สำนักหอสมุดและศูนย์สารสนเทศวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

⁸ Ken Wilber ได้ทำการทดลองกับผู้ฝึกสมาธิ แหล่งที่มา: <http://www.meditationplex.com/meditation-and-brainwaves/deep-meditation-brainwave-patterns-ken-wilber/>, และ Alice Park. "Calming The Mind", Time Magazine แหล่งที่มา: <http://www.time.com> [July 30, 2013].

สามารถเปลี่ยนอุณหภูมิที่ร้อนให้เย็นได้หรือสลับกัน, เปลี่ยนแปลงแร่ธาตุได้, จิตเหนือสสารสามารถเคลื่อนย้ายวัตถุได้, สามารถงอข้อนิ้วได้

วิทยาศาสตร์ทางจิตค้นพบว่าเราสามารถแก้ไขเยียวยาพฤติกรรมของคนได้ด้วยวิธีการที่เรียกว่า การสั่งจิต (Hypnosis) คือ การกำหนดจิตใจของตนให้จดจ่ออยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้นั้นรู้สึกผ่อนคลายคล้ายอาการของคนหลับ สมองอยู่ในช่วงคลื่นอัลฟา (Alpha) เหมาะแก่การสั่งจิต เพื่อเปลี่ยนและสร้างพฤติกรรมตลอดทั้งวิถีคิดใหม่ให้เกิดขึ้นในจิต เพื่อให้เกิดการสื่อสารกับร่างกายเป็นการเยียวยาอย่างหนึ่ง ในการกระทำนี้มีระดับการสั่งจิตอยู่ 3 ระดับ

จิตสงบระดับความลึกที่ 1 : (Lethargic State of the Mind) ช่วงที่หนังตาหนัก ผ่อนคลายจิตสงบแบบหลับ ๆ ตื่น ๆ

จิตสงบระดับความลึกที่ 2 : (Medium Trance State) เป็นระดับลึกที่เข้าสู่ภวังค์ สามารถสั่งจิตในภวังค์ เพื่อบำบัดโรคได้ดีมากสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้

จิตสงบระดับความลึกที่ 3 : (Deep) เป็นระดับที่ลึกมาก ๆ แม้กระทั่งสั่งให้ลืมตาได้โดยที่ผู้นั้นไม่รู้สีกตัว สามารถระงับความเจ็บปวดได้ดีมาก แม้กระทั่งสั่งให้ย้อนอดีตชาติก็ทำได้¹⁰

วิธีการสั่งจิตจะบำบัดพฤติกรรมของตนเอง โดยมีการใส่ข้อมูลใหม่ ๆ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่ดีให้ดีขึ้น มีเครื่องมือหรือคำสั่งที่ประกอบด้วยความเชื่อ, การสร้างจินตนาการให้คนผู้นั้นปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อให้ความมั่นใจ ความคาดหวังตามที่ตนปรารถนา สร้างเป้าหมายที่แน่นอนและชัดเจนให้กับชีวิต เนื่องจากในบางครั้งคนเรามีปัญหาเพราะเป้าหมายในชีวิตไม่ชัดเจน จึงทำให้มีความขัดแย้งทางจิตกับพฤติกรรมที่แสดงออกจึงมีความสับสนไปด้วย อันเป็นสาเหตุให้ไม่ประสบความสำเร็จ

ความสัมพันธ์ระหว่างจิตกับสมอง: สมองทำงานด้วยระบบเคมีไฟฟ้า การส่งข้อมูลเป็นแบบกระแสไฟฟ้าซึ่งเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า เวลาวัดกระบวนการทำงานของสมอง เขาจะใช้เครื่องมือวัดคลื่นที่สมองส่งออกมา การที่จิตจะสื่อสารกับสมองได้นั้น จิตจะต้องทำงานในลักษณะเดียวกัน เพื่อให้เกิดการสอดแทรก (Interference) กันได้ มันจึงต้องเป็นคลื่นเช่นกัน ซึ่งจิตในพระพุทธศาสนาก็มีรูปแบบของคลื่นคือมีการเกิด-ดับสลับกันไปด้วยความเร็วสูงมาก มีกลไกทำงานคล้ายคลื่น ดังนั้นจิตต้องม

⁹ บุญเลิศ สายสนิท, เผยความลับของพลังจิตสู่ความสำเร็จ, (สมุทรปราการ: มายเบสท์บุ๊คส์, 2555), หน้า 19.

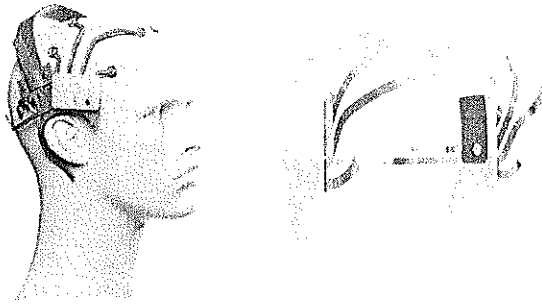
¹⁰ เรื่องเดียวกัน หน้า ๗๑-๗๒.

ลักษณะเป็นคลื่นถึงจะสื่อสารกับสมองได้ หรืออาจกล่าวได้ว่าจิตใช้สมองเป็นที่สถานที่ทำงาน รูปแบบของกลุ่มของพลังงานที่เป็นกายทิพย์จึงครอบคลุมและจำลองลักษณะของกายหยาบไว้ทั้งหมด เช่น ในกรณีของคนไข้อาการโคม่า ทางกรแพทย์กล่าวว่าสมองแห่งการรับรู้หรือจดจำจะไม่ทำงาน มีกรณีศึกษาที่ผู้ป่วยซึ่งทางการแพทย์ลงความเห็นว่าตายคือสมองไม่ได้ทำงานแล้ว กลับมีความสามารถจำและเห็นคน สิ่งแวดล้อม ในบริเวณที่ตนอยู่ได้เป็นอย่างดีเมื่อฟื้นขึ้นมา โดยเฉพาะคนที่ได้รับการผ่าตัดหลาย ๆ คนเมื่อฟื้นกลับมาสามารถเล่ารายละเอียดของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองในขณะที่ตนเองได้รับการผ่าตัด

ควอนตัมฟิสิกส์คือควอนตัมฟิสิกส์เป็นวิชาที่ว่าด้วยเรื่องกลไกของพลังงานหรือเรียกว่าควอนตัม แมกคานิกส์ (Quantum Mechanics) ที่ศึกษาการเคลื่อนที่ก้อนของพลังงานที่มีคลื่นเป็นเหตุปัจจัย โดยไม่มีทิศทางของการเคลื่อนที่มาเกี่ยวข้องด้วย จากสมการของควอนตัมฟิสิกส์ $E = nhf$ ¹¹ จะศึกษาอนุภาคขนาดที่เล็กกว่าอะตอม และศึกษาพลังงานที่เกิดจากอนุภาคนั้น มีการค้นพบว่าคลื่นกับอนุภาค (Wave - Particle) เป็นสิ่งเดียวกันและเป็นปัจจัยซึ่งกันและกัน บางสถานะอนุภาคแสดงตัวเป็นคลื่นได้ และในบางสถานะคลื่นกลับแสดงตัวเป็นอนุภาคได้อีก เป็นการกลับไปมาระหว่างคลื่นและอนุภาคยากที่จะคาดเดาได้ พลังงานในระดับอนุภาคที่เกิดขึ้นจะเป็นพลังงานที่มีระดับต่ำมาก มีการทดลองค้นพบว่าจิตสำนึกของมนุษย์สามารถส่งอิทธิพลต่ออนุภาคได้ในการทดลองสองช่องเปิด, Double Slit Experiment ซึ่งกล่าวโดยสรุปว่าที่ใดมีคลื่นที่นั่นย่อมมีพลังงาน หรือพลังงานกับคลื่นต่างเป็นเหตุปัจจัยของกันและกัน

จิตสำนึกแบบควอนตัม (Quantum Mind) เป็นสาขาวิชาการใหม่ที่นักวิทยาศาสตร์กำลังศึกษากันอย่างมาก หลังจากพบว่าจิตสำนึกของมนุษย์มีความสามารถเปี่ยมเบนวัตถุในระดับอนุภาคได้จากการทดลองที่เกี่ยวข้องกับอนุภาค และทฤษฎีควอนตัมเป็นทฤษฎีที่ได้ศึกษาเกี่ยวข้องกับอนุภาคและคลื่น ดังนั้นเงื่อนไขต่าง ๆ เหล่านี้จึงใช้ทฤษฎีนี้เป็นหลักในการอธิบายปรากฏการณ์ที่จิตสำนึกมีอิทธิพลต่อวัตถุระดับอนุภาค และสามารถอธิบายปรากฏการณ์เรื่องที่เกิดขึ้นของคลื่นและพลังงานทางจิต เช่น เครื่องมือที่ใช้ในการวัดค่าของคลื่นสมอง EEG ตามเห็นในการตรวจสอบคลื่นสมองตามโรงพยาบาลที่มีสายห้อยเต็มไปหมด ซึ่งในปัจจุบันมีรูปแบบที่ย่อส่วนเล็กลงและสามารถใช้รองรับคลื่นจิตได้เป็นอย่างดีคล้ายกันกับหูฟัง เรียกว่า Mind Set สามารถใช้สื่อสารระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ ซึ่งสามารถส่งงานผ่านคอมพิวเตอร์ไปยังอุปกรณ์อื่นที่เราต้องการอีกทอดหนึ่ง

¹¹ เมื่อ n = เลขควอนตัม E = พลังงาน, f = ความถี่ single mode ที่แผ่รังสี, h = ค่าคงที่

รูปภาพที่ 3 เครื่องวัดคลื่นสมองสั่งโดยจิตสำนึก¹²

จากเครื่องนี้สามารถเชื่อมโยงคำสั่งกับคอมพิวเตอร์ได้ มีการทดลองนำไปใช้บังคับโดรน (Dron) รถบังคับวิทยุ แม้กระทั่งบังคับรูปร่างของวัตถุที่ปรากฏในคอมพิวเตอร์ให้ขยายหรือหายไปได้ ซึ่งหลักการทำงานนี้สอดคล้องกับการเพ่งคลื่น ที่กำหนดวัตถุที่เป็นภาพนิมิตในจิตให้ ขยาย หด หรือหายไป ในจิตก่อนที่จะนำไปใช้กับวัตถุจริง ตามที่กล่าวไว้ในคัมภีร์วิสุทธิมรรคเรื่องกลืน, กลืนดิน (ปฐวีกลืน) คือการเพ่งดินที่นำมาปั้นเป็นแผ่นวงกลม โดยมีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณเท่ากับ ความยาวของใบหน้าของผู้ปฏิบัติ โดยทำความเข้าใจถึงความแข็งของดิน ไม่ใช่เพ่งที่สีของดินนั้น เพราะจะกลายเป็นกลืนสีต่าง ๆ แทน ผลของการฝึก: สามารถเดินบนน้ำได้เหมือนเดินไปบนแผ่นดิน, หะไป ในอากาศได้, แสดงฤทธิ์ต่าง ๆ ได้ ระลึกชาติได้, มีหุทิพย์, ได้โลกียภิญญา¹³

ตามที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนั้นจะเห็นได้ว่าจิตมีความสามารถส่งหรือมีพฤติกรรมการทำงานแบบคลื่นซึ่งผู้วิจัยเรียกว่า “คลื่นจิต” การทำงานของคลื่นจิตนี้ย่อมสามารถสื่อสารกับวัตถุซึ่งวัตถุก็มีพื้นฐานมาจากพลังงาน และพลังงานก็มีพื้นฐานมาจากคลื่นเช่นกัน ความเชื่อมโยงระหว่างกายจึงเกิดขึ้นระหว่างจิตกับสิ่งแวดล้อม กลไกเช่นนี้เป็นไปแบบควอนตัมฟิสิกส์ (Quantum Physics) ซึ่งการสร้างตัวชี้วัดด้วยเครื่องมือย่อมจะให้ผลเชิงประจักษ์ที่จับต้องได้ ผู้วิจัยจึงได้วิจัยเรื่องนี้โดยมี

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาลักษณะและปรากฏการณ์ในคลื่นจิตและควอนตัมฟิสิกส์
2. เพื่อศึกษารูปแบบการยกระดับของจิตโดย Bio Feedback
3. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคลื่นจิตกับควอนตัมฟิสิกส์

¹² แหล่งข้อมูล: http://www.ideo.com/images/uploads/work/slides/emotiv_hero_626px.jpg

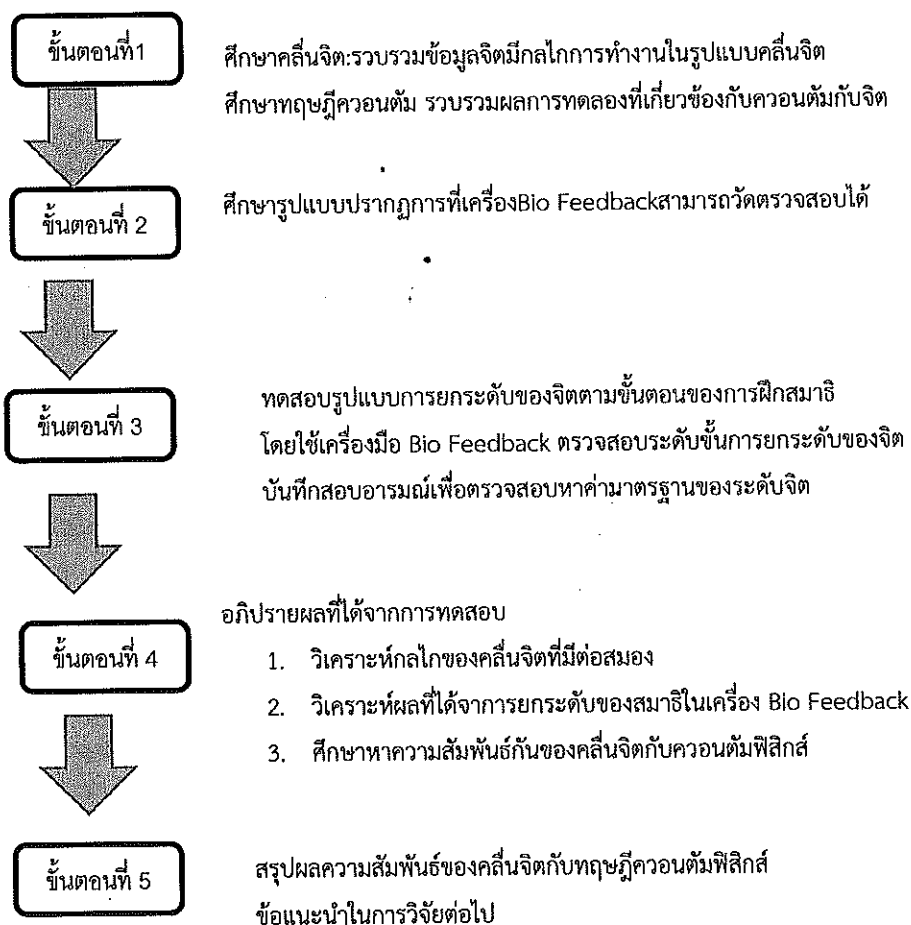
¹³ พระอุปติสสเถระ, วิมุตติมรรค, พระราชวรมณี(ประยูร ธมฺมจิตโต)และคณะ แปล, พิมพ์ครั้งที่๕(กรุงเทพฯ: ๒๕๔๑), หน้า ๙๐.

Handwritten signature

7. ขอบเขตของโครงการวิจัย

ศึกษาความสัมพันธ์ของจิตในรูปแบบคลื่นที่มีผลต่อสมองโดยใช้รูปแบบปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นโดยคำสั่งของจิตต่อสมองที่สามารถวัดได้ในเครื่องมือตรวจสอบ Bio Feedback

8. กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

แผนภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิดของการวิจัย

9. การทบทวนวรรณกรรม/สารสนเทศ (Information) ที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสำหรับงานวิจัยนี้ เอกสารเหล่านี้ได้ให้แง่มุมมองเป็นข้อคิด เพื่อให้เห็นความสอดคล้องกันกับงานวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

9.1. บุชกร เมธางกูร กล่าวไว้ในหนังสือ “ใครให้คุณเกิด”¹⁴ รูปมีรากฐานมาจากพลังงานความร้อน(อุตุ) เมื่อจิตถูกเจตสิกปรุงแต่งอารมณ์ให้กับจิต จิตซึ่งเป็นธรรมชาติรู้ สามารถสร้างกรรมและเก็บสะสมวิบาก เรียกว่าเป็น “รหัสกรรม” ซึ่งจะคอยส่งผลในอนาคตข้างหน้า เมื่อเหตุปัจจัยเหมาะสมกับวิบากกรรมที่เคยสร้างไว้ก็จะทำงานตามกลไกนั้น ๆ รหัสนั้นถูกทำให้เกิดรูปเรียกว่า “กรรมรูป” มีลักษณะเป็นเตโชธาตุคือพลังงานความร้อน เป็นกลไกที่ควบคุมพันธุกรรมในสัตว์ สัตว์จึงมีความหลากหลายทั้งรูปร่างลักษณะและความนึกคิดตามวิบากกรรมนั้น

กล่าวว่าการไปเกิดในภพใหม่นั้น จิตได้รับอิทธิพลจากการรับรู้จากอารมณ์สุดท้ายก่อนสิ้นชีพ บวกกับอำนาจของต้นเหตุที่นอนเนื่องอยู่ในจิต(อนุสัย) มันจะไปสร้างพลังงานในรูปแบบหนึ่งเพื่อใช้ในการสร้างรูปของปฏิสนธิจิต กล่าวโดยสรุปว่าพลังที่ใช้ในการสร้างรูปนั้นมีปัจจัยอยู่ 4 อย่าง ได้แก่ กรรม, จิต, อุตุและอาหาร จิตมีการเกิดดับที่เร็วมากทำให้กระบวนการส่งข้อมูลระหว่างรูปเก่าไปสู่รูปใหม่เป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่ขาดสาย จึงดูเหมือนว่าเป็นรูปนั้นคงที่ตลอดเวลาครูปเดิมอยู่ พลวัตนี้ในการสร้างรูปถูกสร้างอย่างต่อเนื่องตราบเท่าที่จิตยังมีกิเลสอยู่ การปรุงแต่งจึงเป็นไปไม่ขาดสาย อันเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดรูปอย่างต่อเนื่องสืบต่อกันไม่ขาดสายเช่นกัน

จิตนั้นไม่มีการตายมีแต่สัตว์เท่านั้นที่ตายด้วยอายุขัยตามภพของมัน รูปที่เกิดขึ้นนั้นล้วนแต่อาศัยการสร้างจากพลังงานความร้อนเมื่อครั้งที่จิตดวงแรกของภวังคจิตเกิดขึ้นเมื่อปฏิสนธิจิตดับลง จิตอาศัยข้อมูลจากวิบากสร้างพลังงานความร้อนสร้างรูปเรียกว่า “กรรมปัจจัยอุตุชลาป” ต่อจากนั้นจิตสามารถสร้างรูปเองได้ และรูปก็ได้รับการสร้างจากพลังงานความร้อนเช่นกัน เรียกว่า “จิตปัจจัยอุตุชลาป” และด้วยเงื่อนไขทั้งสองนี้ทำให้เกิดรูปใหม่ต่อเนื่องกันไม่ขาดสาย

เมื่อกายหยาบกินอาหารแล้วสร้างความร้อนแล้วสร้างเป็นรูป รูปที่เกิดขึ้นเรียกว่า “อาหาร ชลาป” ช่วงแรกได้มาจากสารอาหารในครรภ์ พลังงานความร้อนนี้ทำให้เกิดรูปแล้วรักษารูป

¹⁴ บุชกร เมธางกูร.ใครทำให้คุณเกิด, (กรุงเทพฯ: เสี่ยงเสี่ยง, 2548.).

ให้คงสภาพเป็นร่างกายอยู่ตลอดเวลาในอาหารที่บริโภคลงไป รูปตามที่กล่าวมาทั้งหมดนี้จึงมีพื้นฐานมาจากพลังงานความร้อน(อุตุ)ทั้งสิ้น

9.2. พระรัตนสุวรรณ กล่าวว่า วิญญาณเป็นพลังงานอีกรูปแบบหนึ่งไว้ในหนังสือ “วิญญาณคืออะไร”¹⁵ โดยกล่าวว่าวิญญาณเป็นนามธรรมที่ไม่มีรูปร่าง ไม่อาจสัมผัสได้ด้วยประสาททั้ง 5 เป็นพลังงานชนิดหนึ่งด้านนามธรรม ซึ่งแตกต่างไปจากพลังงานที่เป็นรูปธรรมเปรียบเทียบว่า วิญญาณเป็นพลังงาน ที่มีความละเอียดมากกว่าพลังงานความร้อน ซึ่งพลังงานความร้อนจัดว่าเป็นพลังงานหยาบของกายหยาบ

วิญญาณเป็นพลังชีวิตที่ก่อให้เกิดชีวิต วิญญาณเท่านั้นที่เป็นตัวพลังงานอันแท้จริง เป็นแหล่งให้เกิดพลังงานในทางวัตถุได้ สรรพสิ่งที่มีชีวิตจะมีวิญญาณเป็นองค์ประกอบทั้งพืชและสัตว์ สาเหตุที่ต้นไม้ไม่มีความรู้สึกเจ็บปวด เพราะต้นไม้ไม่มีความระบบประสาท ส่วนในสัตว์มีสมองเป็นศูนย์กลางของระบบประสาท วิญญาณจึงสามารถรับรู้และตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่มากระทบได้ และเป็น การขับเคลื่อนด้วยพลังงานของวิญญาณ มีข้อสังเกตว่าในพระวินัย ถ้าหากว่าพระการตัดต้นไม้กับฆ่า สัตว์มีโทษเสมอกัน แสดงว่าพระพุทธเจ้าให้ความสำคัญว่าต้นไม้ก็มีวิญญาณ

วิญญาณมีสองประเภท คือ แบบจิตสำนึกกับจิตไร้สำนึก วิญญาณในเมล็ดพืชเป็นวิญญาณ แบบจิตไร้สำนึกจะทำงานโดยไม่รู้สึกตัว ส่วนวิญญาณในสัตว์มีทั้งจิตสำนึกและจิตไร้สำนึก วิญญาณมี คุณสมบัติของตนเอง ย่อมรู้จักที่ที่เหมาะสมกับตัวของมันเอง วิญญาณที่มีเงื่อนไขคล้ายคลึงกันจะเข้า กันได้และจะดึงดูดเข้าหากัน พระพุทธศาสนาจัดว่าวิญญาณเป็นหนึ่งในธาตุทั้งหกเรียกว่า “วิญญาณ ธาตุ” และเป็นธาตุทางนามธรรม มีความหมายเป็นสิ่งที่สามารถรู้อารมณ์ และเปลี่ยนแปลงไปตาม อารมณ์ได้ด้วย

วิญญาณมีการสืบต่อเนื่องกันใน 2 ลักษณะคือ 1). การสืบต่อโดยอาศัยระบบของชีวิตที่ ถ่ายทอดมาทางพันธุกรรม ได้แก่ พวกพืช 2). การสืบต่อโดยวิธีจุติและปฏิสนธิ ได้แก่สัตว์ อยู่ภายใต้ เงื่อนไขของกรรมและกิเลส วิญญาณจะสร้างร่างกายขึ้นมาใหม่ เมื่อตายลงไปเรียกว่า “ปฏิสนธิ วิญญาณ” และเป็นพลังงานที่สร้างรูปในภพชาติต่อไป

9.3. กายทิพย์ (Astral) พระพุทธศาสนาเถรวาทได้กล่าวถึงกายทิพย์ เป็นลักษณะของ กายอีกรูปแบบหนึ่ง ส่วนมากเป็นภพในชั้นสวรรค์ มีกล่าวไว้ในพระไตรปิฎกว่า “ข้าพระองค์พิจารณา เห็นอำนาจประโยชน์ประการที่ 2 นี้แล้ว เมื่อข้าพระองค์จุติจากกายทิพย์ละอายุของมนุษย์เป็นผู้ไม่

¹⁵ พระรัตนสุวรรณ. วิญญาณคืออะไร? เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วิญญาน, 2529.

หลง จะเข้าสู่กรรมในตระกูลที่ข้าพระองค์มีใจยินดี”¹⁶ เป็นการสิ้นอายุขัยจากภพสวรรค์ไปสู่ภพมนุษย์ และมนุษย์สามารถไปสู่สวรรค์ได้ก็เป็นไปในลักษณะของกายทิพย์เช่นกัน “บุคคลที่ถึงพระพุทธเจ้าว่าเป็นสรณะจักไม่ไปสู่อายภูมิ ครั้นละร่างกายที่เป็นมนุษย์แล้ว จักยังกายทิพย์ให้บริบูรณ์ (เกิดในหมู่เทพ)”¹⁷ หรือมีความหมายว่าเป็น “กายละเอียด” แตกต่างไปจากกายของมนุษย์และสัตว์เดรัจฉาน

Brad Steiger ได้ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับกายทิพย์ และได้ทดสอบในเบื้องต้นพบว่าที่มีความสอดคล้องกับพลังงานอย่างหนึ่งทางวิทยาศาสตร์ โดยกล่าวไว้ใน “การเดินทางด้วยจิต (The Mind Travellers)”¹⁸ กายทิพย์เป็นกายที่แทรกซึมแรกอยู่ในกายเนื้ออีกทีหนึ่ง เหมือนว่ากายเนื้อเป็นกายหยาบ กายทิพย์เป็นกายละเอียด ความหยาบของกายเนื้อทำให้กายทิพย์ที่ละเอียดกว่าสามารถแทรกเข้าไปในช่องว่างของกายเนื้อได้ มีข้อมูลที่ได้จากคนที่อยู่ในสภาวะใกล้ตาย (Near Death Experience) ว่าทุกคนมีอาการเหมือน ๆ กัน จะเห็นสภาพกายของตัวเองลอยขึ้นบนอากาศ ถึงแม้ว่าร่างกายที่เป็นกายเนื้อจะได้รับบาดเจ็บให้หมดรักษายู่ เขานั้นจะไม่มีความรู้สึกใด ๆ เลยจากโรคที่เกิดจากกายเนื้อ แต่เมื่อภายหลังกายทิพย์กลับเข้ามาในร่างกายเดิม ความเจ็บปวดจึงกลับมาเหมือนเดิมอีก ได้ทดสอบด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์มีข้อมูลประมาณ 10,000 คน จะเล่าถึงประสบการณ์นี้เหมือน ๆ กัน และทุกคนที่ฟื้นขึ้นมา จะมีความรู้สึกเหมือนมีแรงดูดอย่างแรงให้เข้าสู่เล็ก ๆ บริเวณด้านหลังของสมองหรือไม่ก็ท้ายทอย ส่วนตอนที่กายทิพย์ออกจากร่างจะอยู่ในบริเวณด้านหน้าของสมองตรงหน้าผากระหว่างคิ้ว เมื่อทุกคนที่ฟื้นขึ้นมาสามารถเล่าประสบการณ์ตามที่ตนได้พบเห็นระหว่างเป็นกายทิพย์ได้ถูกต้องตามความจริง ประหนึ่งว่ามองเห็นด้วยตาเนื้อของตนเอง

บุคคลที่เข้าสู่ชั้นโคมาจะปลดปล่อยจิตออกมา ซึ่งมีสภาพเหนือกาล-อวกาศ(Time and Space) สภาพของจิตที่ปลดปล่อยออกมานั้น จะฉายภาพตัวตนที่ตนคุ้นเคยที่สุดออกมา เช่น ลักษณะปัจจุบันที่ตนจำได้และเป็นอยู่ นอกจากนี้จะเดินทางไปยังสิ่งที่ตนเองคิดถึงที่สุดเป็นอันดับแรกสุด สภาพที่ไปในบางคนสามารถทำให้ผู้อื่นรู้และจำเป็นต้องเป็นตัวตนได้จริง¹⁹ มีการทดลองถอดจิตไปยังสถานที่ไกล ๆ สามารถเล่าเรื่องที่ผู้้นั้นได้พบมาอย่างละเอียดเหมือนได้ไปมาจริง ๆ ด้วยกายเนื้อ ซึ่งมีลักษณะเหมือนได้หูทิพย์ ตาทิพย์ คือได้เห็นได้ยินในสถานที่ที่ถอดจิตไปจริง ๆ

¹⁶ ติ.ม. (ไทย) 10/265/296.

¹⁷ ปฐมสมันตปาสาทิกาแปล หน้า 333.

¹⁸ Brad Steiger. คิริ พุทธศุภร์ แปล, การเดินทางด้วยจิต(The Mind Travellers), พิมพ์ครั้งที่3, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์วิญญาน, 2538.

¹⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 302.

กายของคนเรามี 2 ชั้น ชั้นในสุดคือกายเนื้อ(Physical Body) ชั้นต่อมา กายจิต (Spiritual Body หรือ Soul) ชั้นรองสุดท้าย กายทิพย์ (Astral Body – สามารถเคลื่อนไหวออกนอกกายเนื้อได้) ชั้นนอกสุด เป็นกายใส (Etheric Body-ทำหน้าที่รับซึมซับอารมณ์ภายนอกได้) ลักษณะของกายทิพย์จะห่อหุ้ม กายอีเธอร์อิกที่ ซึ่งกายอีเธอร์นี่เป็นกายที่สะสมข้อมูลทางจิต สามารถให้แสงสว่างได้ มีการทดลองทำให้ทราบว่าสำหรับคนบางคนที่มีความสามารถนี้ จะกำหนดจิตออกจากกายเนื้อเมื่อไหร่ก็ได้เพียงแต่น้อมจิตไปเท่านั้น

9.4. แมกแทกการ์ต ลินน์ (Lynn Mc Taggart) กล่าวถึงอำนาจของจิตที่สามารถสื่อสารกับวัตถุได้ไม่จำกัดระยะทาง ไว้ในหนังสือ “The Intention Experience” โดยสรุปว่า จิตมีคุณสมบัติในการสื่อสารทางไกลได้ มีการทดลองในโครงการ Mind over Matter ซึ่งเชื่อว่าจิตมีความสามารถสื่อสารกับวัตถุได้แม้จะอยู่ห่างไกลกัน ทดลองให้มีการสื่อสารโดยการเพ่งจิตกำหนดไปที่เป้าหมายร่วมกันของคนจำนวนมาก ผลที่ได้สรุปว่าปรากฏการณ์ที่ได้ตั้งเป้านั้น มีความโน้มเอียงเป็นไปตามความตั้งใจของคนเหล่านั้นที่เพ่งจิตไป และยังได้ทดลองบำบัดผู้ที่ป่วยโรคเอดส์โดยวิธีเดียวกันนี้ ทำให้ผู้ป่วยมีอาการทุเลาลง จำนวนเชื้อเอดส์ลดลง ใช้วิธีการกำหนดเจตนาปรารถนาดีไปยังผู้ป่วย ขอให้มีความอากาศดีขึ้นด้วยเมตตาจิตทางไกล ปัจจุบันยังคงดำเนินการกระทำอยู่และเชื่อมโยงผ่านทางอินเทอร์เน็ตกับผู้คนทั่วโลก เมื่อเร็ว ๆ นี้ได้ปฏิบัติการผ่านเครือข่ายทั่วโลก โดยเอาวันที่ 11 กันยายน 2554 ซึ่งเป็น “วัน 9/11” ให้สมาชิกกำหนดจิตผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ในเวลาเดียวกันทั่วโลก ตั้งจิตเจตนาเมตตาต่อผู้คนในเหตุการณ์นั้น หลังจากนั้นได้สัมภาษณ์คนที่เข้าร่วมทดลอง ปรากฏว่าทุกคนมีทิศทางการรู้สึกที่เป็นบวกกับสังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างที่ไม่เคยได้สัมผัสมาก่อน

9.5. ศาสตราจารย์ ระวี ภาวิไล กล่าวถึงจิตว่ามีลักษณะคล้ายคลื่น ไว้ในหนังสือ “อภิธรรมสำหรับคนรุ่นใหม่”²⁰ สรุปว่าจิตมีพฤติกรรมที่คล้ายกับคลื่นเพราะมีการเกิดดับสลับกันไปด้วยความเร็วที่สูงมาก ประมาณแสนโกฏีครั้งต่อเศษหนึ่งส่วนสิ่วินาที แต่กล่าวว่าจิตไม่ใช่พลังงาน เป็นธาตุที่ทำหน้าที่รู้อารมณ์

กล่าวอีกว่าพลังงานทั่วไปจัดเป็นรูป ไว้ในหนังสือ “ความสงบ”²¹ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์นั้นมีความไม่สมบูรณ์ด้วยตัวมันเอง แม้แต่เรื่องที่ยึดว่าเป็นหลักการของวิทยาศาสตร์คือสสารและพลังงาน เช่นความรู้เรื่องของแสง ก็อธิบายไม่ได้ว่าทำไมต้องใช้ทฤษฎีคลื่นและอนุภาคอธิบายถึงสองทฤษฎี ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ต้องเกร็งความจริง เพื่อสร้างทฤษฎีขึ้นมาอธิบายปรากฏการณ์ต่าง ๆ

²⁰ ระวี ภาวิไล, อภิธรรมสำหรับคนรุ่นใหม่. (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า), 2536.

²¹ ระวี ภาวิไล, ความสงบ, พิมพ์ครั้งที่ 5, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ผีเสื้อ), 2541.

และมีการล้มทฤษฎีเก่าเมื่อพบสิ่งใหม่อยู่เรื่อย ๆ แต่ความรู้ทางพุทธปรัชญาสมบูรณ์มากกว่าสามารถอธิบายได้ด้วยหลักการเดียว เป็นความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ และกลไกของจิตมนุษย์จัดให้เป็นความรู้ฝ่าย “นามธรรม” ส่วนทางวิทยาศาสตร์เป็นความรู้ฝ่าย “รูปธรรม”

ท่านเห็นแย้งว่าจิตหรือวิญญาณ ไม่จัดเป็นพลังงานในเงื่อนไขทางวิทยาศาสตร์ที่ว่าสสารกับพลังงานเป็นสิ่งเดียวกัน สามารถเปลี่ยนไปมากันได้ตามสมการ $E = Mc^2$ เรียกว่าพลังงานทาง “รูปธรรม” ส่วนจิตจัดว่าเป็นอีกส่วนเป็น “นามธรรม” แต่ไม่ใช่พลังงาน เพราะถือว่าพลังงานตามที่กล่าวนั้นจะเรียกตามวิทยาศาสตร์ ต้องเป็นธรรมชาติฝ่ายรูป พระพุทธโฆษาจารย์กล่าวไว้ในวิสุทธิมรรคว่าเป็น อุตฺ คือ ความร้อนจัดเข้าไว้กับฝ่ายรูปธรรม และอีกเหตุผลหนึ่งอธิบายว่าสสารและพลังงาน มีค่าจำกัดความสามารถอธิบายได้ชัดเจน สามารถแยกแยะได้ ส่วนนามธรรมไม่สามารถที่จะเอาศัพท์ทางวิทยาศาสตร์ มาใช้กับสิ่งซึ่งไม่มีคุณสมบัติทางกายภาพได้ จึงจัดว่าไม่เป็นพลังงานตามนัยะนั้น

9.6. ศาสตราจารย์ แสง จันทร์งาม กล่าวถึงจิตเป็นพลังงานอีกรูปแบบหนึ่งในหนังสือ “พุทธศาสนวิทยา”²² มนุษย์ประกอบด้วย รูปขันธ์ หมายถึง ส่วนประกอบที่เป็นทั้งสสารและพลังงาน ส่วนประกอบของรูปมีอยู่ 4 ธาตุ แบ่งตามลักษณะพฤติกรรมของธาตุ ได้แก่ ธาตุดินคือความแข็ง ธาตุ น้ำ คือ ความเหลว เอิบอาบ ธาตุลมคือ เบา พัดไปมา เคลื่อนไหว ธาตุไฟ คือความร้อนในกาย

ส่วนของนามขันธ์ ได้แก่ เวทนาขันธ์ (Feeling หมายถึง ความรู้สึกดีใจ เสียใจ และเฉย ๆ), สัญญาขันธ์ (Perception - หมายถึง ความจำได้), สังขารขันธ์ (Thought formation- หมายถึง การคิด ซึ่งเป็นการทำงานทางใจคิดดี (บุญญาภิสังขาร) ในทางชั่ว (อบุญญาภิสังขาร) และคิดแบบกลาง ๆ ไม่ดีไม่ชั่ว (อเนญชาภิสังขาร), และ วิญญาณขันธ์ (Consciousness - ความรู้อารมณ์ที่ผ่านมาทางอายตนะทั้ง 6)

กระบวนการนามขันธ์เกิดขึ้นตามปกติของคนทั่วไปเป็นกิจกรรมสามัญของจิต แม้แต่ในพระอรหันต์ กระบวนการทำงานของนามขันธ์ก็ยังคงมีอยู่ แต่กระบวนการนามขันธ์นั้นเป็นเพียงกริยาอาการไม่เป็นไปเพื่อทุกข์ ส่วนสภาวะการส่งผลไปเกิดใหม่ได้แก่ จุตติวิญญาณและปฏิสนธิวิญญาณที่อยู่ระหว่างความตายกับภพใหม่ อันเป็นกลุ่มของพลังงานทางจิต (Psychic energy) ซึ่งเป็นพลังงานที่สามารถสร้างรูปได้

²² แสง จันทร์งาม, พุทธศาสนวิทยา, พิมพ์ครั้งที่ 4, (กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์บุ๊คส์, 2544).

9.7. ศาสตราจารย์ ดร. สมภาร พรหมทา ได้กล่าวถึงจิตมีกลไกกิเลสเป็นพลังงานแฝงที่ขับเคลื่อนในใจ ไว้ในหนังสือ “มนุษย์กับการแสวงหา”²³ สรุปว่าการคิดแบบนียตินิยม คือ พวกที่เชื่อว่าโลกนี้เป็นโลกของความเป็นระเบียบสม่าเสมอ และเป็นโลกของความเป็นสาเหตุและผลที่แน่นอน มีความเชื่อในเชิงจิตวิทยาว่ามนุษย์แท้จริง คือ ฟุ่ยนต์ที่มีระบบการทำงานที่ซับซ้อน โดยเฉพาะจิตที่ทำงานอย่างเป็นระบบเหมือนเครื่องจักร พฤติกรรมของมนุษย์จึงถูกใจครอบงำผลักดัน ทำให้มนุษย์ไม่ได้เป็นอิสระ เพราะทุกการกระทำของมนุษย์ถูกผลักดันด้วยกิเลส หรือไม่ก็คุณธรรมภายในใจของมนุษย์เอง หรืออาจเรียกว่ามนุษย์ คือสัตว์ที่มีใจขัดแย้งสองส่วน ระหว่างกิเลสและคุณธรรม แรงขับเคลื่อนนี้ย่อมเกิดจากพลังงานที่ซ่อนหรือแฝงอยู่ สร้างพฤติกรรมออกมาทางรูปได้เป็นการทำงานที่ซับซ้อน

และได้กล่าวถึงคุณสมบัติของพลังงานความร้อนกับรูปไว้ในหนังสือ “ทัศนะของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการเกิดและความตาย”²⁴ มนุษย์ประกอบด้วยสสารคือรูป และอสสารคือจิต เจื้อนไขของการมีชีวิตอยู่ ประกอบด้วยสามองค์ประกอบ คือ อายุ ใ่อุ่นและวิญญาณ ถึงแม้ว่าแต่การเข้านิโรธสมาบัติ ซึ่งกายสังขาร(ลมหายใจ) วีสังขาร(วิตกและวิจารณ์) และจิตสังขารดับ(สัญญาและเวทนาดับ) นั้น แต่ไม่ตายยังถือว่ามีชีวิตอยู่ เนื่องจากท่านยังมีอายุ (ศักยภาพของอายุมนุษย์), ใ่อุ่น (ความร้อนในร่างกาย)

นอกจากนั้นยังตีความว่า การตายตามความเข้าใจของคนทั่วไปนั้น ไม่ต่างอะไรกับเป็นมายา เพราะไม่มีการตายจริงที่เห็นว่าตายนั้น เป็นเพียงการเปลี่ยนไปเปลี่ยนมาของสสารเท่านั้น เป็นเพียงสภาวะแห่งการตั้งอยู่ชั่วคราวเท่านั้น และเป็นแค่เจื้อนไขของการตั้งอยู่ ในความเปลี่ยนของ “สังขตลักษณะ” ดังนั้นตามเจื้อนไขการตายแบบนี้จะมีอยู่โดยตลอด แต่ถ้ำการตายหลักของพระพุทธศาสนามีความหมายว่า “สิ้นสุด” นั้นคือการเข้าถึง “นิพพาน” จิตไม่สามารถสร้างขับเคลื่อนเพื่อที่จะสร้างรูปได้อีกต่อไป

9.8. มาซารุ ใโตโมะ (Masaru Itomo) ได้กล่าวถึง จิตมีคุณสมบัติสามารถสื่อสารกับวัตถุได้ในหนังสือ “มหัศจรรย์แห่งน้ำคำตอเพื่อชีวิตที่ดีกว่า” น้ำสามารถรับรู้การกระทำของจิต ใช้การเปลี่ยนแปลงผลึกของน้ำเป็นตัววัดความเปลี่ยนแปลง ค้นพบว่าถ้ำหากมีการเพ่งจิต ให้ระลึกถึงบางสิ่งบางอย่างที่ดี ๆ ไปที่น้ำ เช่น ความรักความเมตตา ผลที่ได้มาปรากฏว่าผลึกของน้ำมีการเปลี่ยนรูปทรง

²³ สมภาร พรหมทา, มนุษย์กับการแสวงหา, พิมพ์ครั้งที่ 2, (กรุงเทพฯ: คยาม, 2545)

²⁴ สมภาร พรหมทา, ความตายกับการตาย: มุมมองศาสนากับวิทยาศาสตร์, (กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2549), หน้า 205.

ไปในทางสวยงามขึ้นกว่าเดิม แต่ทำในทางตรงกันข้าม ผลึกของน้ำที่ได้มาจะเปลี่ยนไปไม่สวยงามแ่ลงไปกว่าเดิม

นอกจากนี้ยังได้ทดสอบการสวดมนต์ จนถึงการศึกษาตัวอักษรคนละภาษาที่มีความหมายเดียวกัน ติดไว้ที่ข้างขวดน้ำ ผลที่ได้ผลึกของน้ำมีการเปลี่ยนแปลง ไปในทิศทางเดียวกันในความหมายเหมือนกันนั้น ถึงแม้ตัวอักษรจะต่างกันคนละภาษา ซึ่งมีพลังงานของเจตนาแฝงไปในสิ่งที่เขียนด้วย

9.9. ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประสาน ต่างใจ กล่าวถึงจิตเป็นพลังงานที่เชื่อมโยงกับวัตถุและพลังงาน ไว้ในหนังสือ "จิตกับจักรวาล": สรรพสิ่งในจักรวาลทำงานตามหลักของควอนตัมฟิสิกส์ เป็นตัวที่ซ่อนเร้น (Implicate order) ซึ่งเรียกว่าเป็นตัว "นามธรรม" เป็นพลังงานที่ม้วนตัวซ่อนอยู่ ทั้งในสสาร, พลังงาน และเป็นตัวมีความหมาย (Matter, energy and meaning) ให้กับสิ่งต่าง ๆ สิ่งที่เราเห็นเป็นแค่การไหลออกมาของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเท่านั้น การที่เราเห็นรูป (สสาร) ไหลปรากฏมาให้เห็น (Explicate order) นั้น สองส่วนที่เหลือ คือ ตัวพลังงานที่ควบคุมสสารและตัวให้ความหมายที่ยังคงซ่อนตัวอยู่ และตัวให้ความหมายนั้น คือ จิตสำนึกและจิตไร้สำนึก

กระบวนการทำงานของระบบทั้งหมดจะทำงานแบบกลไกควอนตัมฟิสิกส์ การควบคุมและบริหารของกฎเป็นไปตามสนามพลังงานที่ไม่วันมีสิ้นสุด สนามพลังงานทั้งหมดเชื่อมต่อกันได้อย่างทันทีทันใด ไม่มีการกั้นกลางทั้งส่วนของกาลเวลาและสถานที่ (Unmediated, unmitigated and instantaneous) หมายความว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ใดที่หนึ่งในจักรวาล จะสามารถเกิดเป็นทุกสถานที่พร้อม ๆ กันได้

องค์กรที่ซ่อนตัวเรียกว่า "ความหมาย" (Meaning) เป็นรูปแบบของคลื่นชนิดหนึ่งที่เรา ยังไม่รู้ นั้นหมายถึง คลื่นจิตวิญญาณไร้สำนึก (Unconsciousness) ที่นักวิทยาศาสตร์เชื่อว่ามันมีสเปกตรัม (Spectrum) สามารถแสดงเป็นสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้ตามความเหมาะสม เช่น สร้างพันธุกรรม สมองขยายเป็นจิตรู้ เป็นจิตหยาบแห่งกายได้

จิตเป็นกลไกทำงานแบบควอนตัมฟิสิกส์ในหนังสือ "มนุษย์กับความคิด": จิตมีความสัมพันธ์กับสมองโดยตรง จิตที่หยาบที่สุดคือจิตที่เป็นสัญชาตญาณ จะแสดงถึงความทารุณโหดร้ายมันอยู่ที่ก้านสมอง (Brain Stem) ส่วนต่อมาสมองส่วนลิมบิก (Limbic system) เป็นที่ตั้งของอารมณ์จิตตารมณ์เป็นพื้นฐาน เช่น ความหวงใยระหว่างกัน ความอดทน ความภักดี สมองชั้นนอก คือ คอร์เทกซ์ใหม่ (Neocortex) แบ่งเป็นซีกซ้ายดูแลเรื่องความจำกับเหตุผล ส่วนซีกขวาดูแลเรื่องความรักความเมตตา ศิลปะ ความสุนทรีย์

นักฟิสิกส์แบ่งจิตวิญญาณออกเป็นสองพวก คือ จิตวิญญาณแบบคอมพิวเตอร์ (Computer consciousness) การรับรู้ บริหาร วิเคราะห์ สังเคราะห์ เก็บข้อมูล ทางกายวัตถุ ส่วนที่สองคือ จิตวิญญาณควอนตัม (Quantum Consciousness) การรับรู้โดยไม่มีสัมผัส การรับรู้ของจิตไร้สำนึกที่ผ่านทางรูปรกาย รับรู้ภายในไม่ว่าจะหลับหรือตื่น ความรู้เหนือธรรมชาติ เรียกว่า Quantum Knowledge ที่รู้สัจธรรมของจักรวาล (Cosmic Consciousness) ด้วยกลไกทางควอนตัมเมคานิกส์ (Quantum Mechanics)

9.10. มาติยอ ริการ์และ ตริน ชวนตวน กล่าวถึงจิตมีคุณสมบัติเป็นรูปแบบควอนตัมฟิสิกส์ ไว้ในหนังสือ “ควอนตัมกับดอกบัว” (The quantum and the lotus)²⁵ แปลโดย กุลศิริ เจริญศุกกุลและ บัญชา ธนบุญสมบัติ เป็นการสนทนาระหว่างมาติยอ ริการ์ ซึ่งบวชพระสายมหายานที่จบทางด้านพันธุวิศวกรรม กับ ตริน ชวน ตวน เป็นนักฟิสิกส์ดาราศาสตร์ เชื่อว่ากระบวนการทำงานของจิตในพระพุทธศาสนามีกลไกเหมือนกับทฤษฎีควอนตัมฟิสิกส์

ค่าคงที่ทางฟิสิกส์²⁶ กับจิตสำนึกอยู่คู่กันมาตลอดและเป็นส่วนที่ทำให้เกิดการปรับแต่ง (สังขาร) เอกภพจึงไม่มีที่สิ้นสุด ไม่มีจุดเริ่มต้น ไม่มีจุดจบ เกิดจากการปรับแต่งระหว่างค่าคงที่ทางฟิสิกส์กับจิตสำนึกกันมาตลอด

กฎทางฟิสิกส์ยังเป็นสิ่งไร้กาลเวลา ถึงแม้ว่าตัวกฎจะกำหนดให้โลกที่อยู่ภายใต้เงื่อนไขของกาลเวลาและปรากฏการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด แต่ตัวกฎเองไม่เคยเปลี่ยนแปลง เราอยู่ในเอกภพที่มีกาลเวลา แต่กฎที่ควบคุมเอกภพเป็นกฎที่พ้นไปจากกาลเวลา จิตก็เช่นกันไร้กาลเวลา

นอกจากนี้ตัวกฎทางควอนตัมฟิสิกส์เองยังครอบคลุมทุกสิ่ง เพราะมันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับทุกสิ่งในทุกที่ ในที่สุดมันสามารถหยั่งรู้ทุกสิ่งได้เพราะมันกระทำต่อทุกสิ่งโดยไม่ต้องมีใครบอก ให้มันรู้ล่วงหน้า และวางกฎเกณฑ์เพื่อสั่งให้สิ่งต่าง ๆ มีปฏิสัมพันธ์ที่เหมาะสมต่อกันและกัน คุณลักษณะของกฎทางฟิสิกส์จึงพ้องกันกับคุณลักษณะของพระเจ้า จึงอาจจะว่าไปพระเจ้าแท้จริงน่าจะเป็นกฎฟิสิกส์มากกว่า

²⁵ มาติยอ ริการ์และ ตริน ชวนตวน แปลโดย กุลศิริ เจริญศุกกุลและ บัญชา ธนบุญสมบัติ. ควอนตัมกับดอกบัว, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์, 2552).

²⁶ หมายถึง ค่าที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงทางฟิสิกส์ มีอยู่จริงตามธรรมชาติ ทำให้เกิดปรากฏการณ์ที่ต่อยอดได้ สามารถนำมาใช้คำนวณได้ เช่น ค่าคงที่ของแรงโน้มถ่วง (Gravity constant).

จากการทดลองของ ERP ทำให้ทราบว่ากลศาสตร์ควอนตัม นอกจากจะพิสูจน์ว่าแสงเป็นทวิภาวะคือเป็นได้ทั้งคลื่นและอนุภาคขึ้นอยู่กับผู้สังเกตและเครื่องมือตรวจวัดแล้ว ยังสามารถพิสูจน์ได้อีกว่าปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับกลศาสตร์แบบควอนตัมจะไม่มีตำแหน่งที่ชัดเจน เพราะ “ที่นี่” กับ “ที่นั่น” เป็นสิ่งเดียวกัน ให้แนวคิดว่ามันเป็นองค์รวมเดียวกันกับอวกาศ ทำให้การจะกำหนดตำแหน่งต่าง ๆ จึงไร้ความหมาย มันสามารถจะสื่อสารกันได้ ทุก ๆ ที่และมีความเร็วมากกว่าแสงได้

9.11. โรเบิร์ต จาห์น (Professor Dr. Robert G. Jahn) เป็นศาสตราจารย์ทางด้านวิศวกรรมอวกาศและวิทยาศาสตร์ประยุกต์ และ เบรนดา ดูนน์ (Brenda J. Dunne) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาและมนุษยศาสตร์ กล่าวถึงจิตสำนึกมีอิทธิพลเหนือวัตถุได้ ในงานวิจัยโครงการ “On the Quantum Mechanics of Consciousness, with Application to Anomalous Phenomena” หรือชื่อโครงการPEAR (Princeton Engineering Anomalies Research Laboratory) จากงานวิจัยได้เขียนหนังสือ Consciousness and the source of reality the PEAR Odyssey²⁷

งานวิจัยชิ้นนี้เกิดจากความสงสัยต่อยอดจากการทดลอง Double Slit ที่ทราบจากการทดลองว่าจิตสำนึกมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของอนุภาคไม่ได้เปลี่ยนเป็นคลื่นตามปกติเมื่อผ่านสองช่องเปิด นักวิจัยชุดนี้จึงตั้งสมมุติฐานว่า “ในเมื่อจิตสำนึกมีผลต่ออนุภาค ถ้าหากว่าเป็นวัตถุขนาดใหญ่กว่าอนุภาค จิตสำนึกยังคงที่จะส่งอิทธิพลต่อวัตถุได้เช่นนั้นไหม ผนวกกับความเชื่อทางศาสนาและการทดลองพลังจิตที่กล่าวขานกันมาว่าจิตสามารถบังคับวัตถุได้ จึงได้ทดลองด้วยวิธีการตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ มีหลายสมมุติฐาน หลายตัวอย่าง ตัวอย่างละหลาย ๆ ครั้ง จนได้ผลเป็นเชื่อถือได้ว่ามีความคลาดเคลื่อนเป็นศูนย์

การทดลองใช้วิธีง่าย ๆ เป็นไปตามธรรมชาติว่าด้วยความเป็นไปได้ของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ในการให้วัตถุเป็นอิสระจากการบังคับด้วยแรงกระทำใดทั้งสิ้น แต่ถ้าพลังจิตมีจริงจะเหลือไว้อย่างเดียวที่จะบังคับให้วัตถุเบี่ยงเบนไปจากเดิมที่มันควรจะเป็น เช่น การบังคับให้เครื่องคอมพิวเตอร์ให้เกิด 0 กับ 1 หรือการแกว่งของลูกตุ้มนาฬิกา ที่ปกติจะแกว่งไปทางซ้ายและขวาเท่ากัน จากการทดลองนี้กลับพบว่า เมื่อทดลองให้มีผู้เพ่งจิตเจตนาให้การแกว่งของลูกตุ้มแกว่งไปทางใดทางหนึ่งมากอีกทางหนึ่ง ลูกตุ้มนั้นก็เป็นไปตามเจตนาของผู้ทดลองนั้น ซึ่งตามปกติมันจะต้องขยับไปทั้งของข้างเท่า ๆ กัน และการเพ่งเจตนาบังคับให้ออกหัวกับก้อย ซึ่งตามธรรมชาติต้องมีอัตราความเป็นไปได้ประมาณ 50:50 แต่เมื่อมีผู้เข้ามาเพ่งหรือตั้งเจตนา ปรากฏว่าผลที่ออกกว่า เป็นไปตามที่ผู้สังเกตการ

²⁷ Robert G. Jahn and Brenda J. Dunne, Consciousness and the source of reality the PEAR Odyssey, New Jersey: Princeton ICRL Press, 2011.

นักวิทยาศาสตร์ในการทดลองมีความเห็นว่า สติที่สร้างจิตสำนึกสามารถสร้างพลังให้อธิปผลต่อวัตถุได้เช่นกัน²⁸

จากการทดลองทำให้ได้ทราบว่าจิตสำนึกสามารถสร้างคลื่นและอนุภาคได้เรียกว่าคลื่นจิตสำนึก(Consciousness Wave) และอนุภาคจิตสำนึก (Consciousness Particle) ซึ่งมีส่วนที่สามารถสร้างผลต่อวัตถุได้

เอกสารอ้างอิง

1. ภาษาไทย :

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539.

พระคันธสารากวีวงศ์. อภิธรรมมัตถสังคหะ และปรมัตถทีปนี.พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ประยูร-สาส์นไทย, 2552.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(1) หนังสือ :

แกรี สติคซ์ และคนอื่นๆ. ก้าวพ้นกรอบไฮน์สไตน์. แปลโดย รอฮีม ปรามาส. พิมพ์ครั้งที่ 6.

กรุงเทพฯ : มติชน, 2548.

คณะทำงานโครงการวรรณกรรมอาเซียน. ไตรภูมิภคา. กรุงเทพฯ: อมรินทร์การพิมพ์, 2528.

เจอร์มี เฮย์เวิร์ด. จดหมายถึงวาเนสซา (Letter to Vanessa), แปลโดย พิภพ อุดมอิทธิพงศ์.

กรุงเทพฯ: สวนเงินมีมา. 2552.

²⁸ เจเรซี เฮย์เวิร์ด.จดหมายถึงวาเนสซาในโลกแห่งมนตร์ขลังอันเปี่ยมด้วยรักและการตระหนักรู้,(กรุงเทพ: แปลนพรินทร์ตั้ง, 2552), หน้า 230.

- เจส สตีม (Jess Steam). จิตใต้สำนึกกับการระลึกชาติ, แปลโดย ทศยุทธ์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เรื่อง
บุญ
- โจ เฮส สแลท (Joe H. Slate). พลังออรา (Aura Energy) . แปลโดย ศีขริน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เสียง
เชียงใหม่, 2547.
- ซี. ดับบลิว. ลีดบีท (C. W. Leadbeate). กายทิพย์ (Man Visible and Invisible). แปลโดย ศิริ
พุทธศุภกร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์วิญญาน, 2539.
- _____ . พลังแห่งความคิด (Thought-Forms). แปลโดย ศิริ พุทธศุภกร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์วิญญาน, 2539.
- ชะลอ อุกทกานัน. การปฏิบัติจิตเข้าสู่ประตูพระนิพพาน และกฎแห่งกรรมตาม หลักปฏิจจสมบุ
บาทของพุทธศาสนาเถรวาท เปรียบเทียบกับหลักวิทยาศาสตร์ทางฟิสิกส์นิวเคลียร์ของ
ศาสตราจารย์ไอน์สไตน์ กฎพลังงานธรรมชาติ และกฎแรงเหวี่ยงของวัตดู. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, 2529.
- ชัยวัฒน์ คุประตกุล. จากอะตอมถึงจักรวาล. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สารคดี, 2546.
_____ . ปรีศนาจักรวาลพิศวง. กรุงเทพฯ : เอ.ที.พรินติ้ง, 2550.
- ธนิต อยุธยา. ทฤษฎีว่าด้วยการปฏิบัติเพื่อเดินทางไปพรหมโลก. กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย, 2540.
- ธนู แก้วโอกาส. ไอน์สไตน์ ในพุทธปรัชญา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ สุขภาพใจ, 2547.
- บัญชา ธนบุญสมบัติ. แฟนพันธ์แท้ไอน์สไตน์. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2548.
_____ . สัมผัสภาพสุดยอดเยี่ยมของความคิดของไอน์สไตน์. กรุงเทพฯ: สารคดี, 2552.
- บิลล์ ไบรสัน. ประวัติย่อของเกือบทุกสิ่ง (A Short of Nearly Everything). แปลโดย โทมัส คุ
ขปริชา, วิลลาวัลย์ ฤดีศานต์. กรุงเทพฯ: ไทยยูเนียนกราฟฟิก, 2551.
- บุญมี เมธางกูร. ความมหัศจรรย์ของชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: อภิธรรมมูลนิธิ วัดพระเชตุพนฯ,
2531.
- บุษกร เมธางกูร. ใครให้คุณเกิด. กรุงเทพฯ: เสียงเชียงใหม่, 2548.
- บุรินทร์ อัครวิภพ, นรพัทธ์ ศรีมโนภาส. เจาะเชิร์น (CERN). กรุงเทพฯ: สารคดี, 2552.
- บุญย์ นิลเกษ. ประจักษ์พยานตายแล้วเกิด, พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สหมิตรออฟเซท.
- แบร์ด สไตเกอร์ (Brad Steiger). การเดินทางด้วยจิต. แปลโดย ศิริ พุทธศุภกร. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์วิญญาน, 2538.
- ไบรอัน กรีนน์. ทอถักจักรวาล (The Fabric of the Cosmos). แปลโดย อรรถกฤต ฉัตรภูติ.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มติชน, 2550.

- พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2546.
- _____. พุทธธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2546.
- _____. กรรม นรกสวรรค์สำหรับคนรุ่นใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธรรมสภา, 2542.
- พระญาณติโลก. THE WORD OF THE BUDDHA, งานอนุสรณ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยครบรอบปีที่ 30.
- พระพุทธโฆษาจารย์.(วงศ์ ชาญบาลี ชำระและตรวจสอบทาน), พระวิสุทธิมรรค, กรุงเทพฯ: เลียงเชียงจางเจริญ, 2464.
- พระอุปติสเสถร. วิมุตติมรรค. แปลโดย พระวรมณี(ประยูร ธรรมจิตโต)และคณะ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ศยาม, 2541.
- พร รัตนสุวรรณ. พลัทธิย์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์สุภาพใจ, 2541.
- _____. ปาฏิหาริย์มีได้อย่างไร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์วิญญาน, 2513.
- พริตจ็อฟ คาปรา. โยงโยที่ซ่อนเร้น. แปลโดย วิศิษฐ์-ณัฐพล วังวิญญู และ สว่าง พงศ์ศิริพัฒน์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ สวนเงินมีมา, 2548.
- _____. จุดเปลี่ยนแห่งศตวรรษ เล่ม 2. แปลโดย พระประชา ปสนนธมโม, พระไพศาล วิสาโล, สันติสุข โสภณสิริ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกลมคิมทอง, 2546.
- _____. จุดเปลี่ยนแห่งศตวรรษ เล่ม 3. แปลโดย พระประชา ปสนนธมโม, พระไพศาล วิสาโล, สันติสุข โสภณสิริ. รสนา โตสิตระกูล พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกลมคิมทอง, 2546.
- มิชิโอะ กากุ. จักรวาลของไอน์สไตน์. แปลโดย สว่าง พงศ์ศิริพัฒน์. กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์คบไฟ, 2550.
- _____. จักรวาลคู่ขนาน. แปลโดย สว่าง พงศ์ศิริพัฒน์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน, 2552.
- ระวี ภาวิไล. โลกทัศน์ ชีวิตทัศน์ เปรียบเทียบ วิทยาศาสตร์กับพุทธศาสนา. กรุงเทพฯ: สหธรรมิก, 2543.
- รอฮิม ปรามาท. เอกภพ สรรพสิ่ง มนุษยชาติ. กรุงเทพฯ : มติชน, 2546.

ริชาร์ด พี. ฟายน์แมน. ทฤษฎีมหัศจรรย์ของแสงและสสาร. แปลโดย อรรถกฤต ฉัตรภูมิ.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน, 2543.

ริชาร์ด วัตสัน. เจาะชีวิตมนุษย์อนาคต (Future Files). แปลโดย เอกชัย อัครวณานาท. กรุงเทพฯ :

ทรู ดิจิตอล คอนเทนต์ แอนด์ มีเดีย, 2555.

โรเบิร์ต แมททิวส์. 25 ความคิดพลิกโลก(25 Big ideas). แปลโดย ชัยวัฒน์ คุประตกุล.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิริยชัย, 2551.

ประสาน ต่างใจ. จิตวิวัฒน์สู่นิพพาน. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2547.

วัชระ งามจิตระเจริญ. สมการความว่าง. กรุงเทพฯ: กรีนปัญญาญาณ, 2545.

วิภู ไร่ปลากร. เอกภพ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คพับลิเคชันส์, 2548.

สตีเฟน ฮอว์คิง. จักรวาลในเปลือกนัท. แปลโดย รอฮีม ปรามาท. กรุงเทพมหานคร : บริสุทธิ์การ

พิมพ์, 2546.

_____ . ประวัติย่อของกาลเวลา. แปลโดย รอฮีม ปรามาท. กรุงเทพฯ : มติชน, 2548.

สมภาร พรหมทา. คือความว่างเปล่า. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พุทธชาติ, 2539.

_____ . พุทธปรัชญา: มนุษย์ สังคม และปัญหาจริยธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์

ศยาม, 2548.

แสง จันทร์งาม. พุทธศาสนวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สร้างสรรค์บุ๊คส์, 2544.

บรรยง บุญฤทธิ์ แปลและเรียบเรียง. ยูริ เกลเลอร์ มนุษย์พลังจิตมหัศจรรย์ กรุงเทพฯ : สนพ.ธนบรรณ,

2525.

(2) วิทยานิพนธ์และงานวิจัย :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. “ตรรกศาสตร์เบื้องต้น”. กองวิชาการ สำนักงานอธิการบดี, 2553.

พระมหาบรรพต เจโตวสี(สายสมบัติ). “การศึกษาวิเคราะห์เชิงวิญญานในพระพุทธานุชาเถร-วาท

ตามทัศนะของอาจารย์พร รัตนสุวรรณ”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต

วิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2544.

2. ภาษาต่างประเทศ :

(I) Books

- Brenda J. Dunne and Robert G. Jahn, CONSCIOUSNESS AND ANOMALOUS PHYSICAL PHENOMENA, Princeton Engineering Anomalies Research, School of Engineering and Applied Science, Princeton University, Princeton, NJ 08544, 1995.
- Hoyt L. Edge, Robert L. Morris, Joseph H. Rush, John Palmer. Foundation of Parapsychology: Exploring the Boundaries of Human Capability. London: Routledge & Kegan Paul Ltd, 1987.
- Lynne McTaggart. The Field: The Quest for the Secret Force of the Universe. USA: Harper paperback, 2008.
- _____. The Intention Experiment: Using your thoughts to change your life and the world". New York: Free Press, 2007.
- Michio Kaku. Hyperspace. New York: Oxford University Press, 1994.
- _____. The future of the mind: the scientific quest to understand, enhance, and empower the mind, City University of New York, 2014.
- Arnold Mindell. The Quantum Mind and Healing, USA: Hampton Roads Publishing Company, 2004.
- Penrose, Roger. Road to Reality. London: Jonathan Cape, 2004
- R. G. Jahn, B. J. Dunne, R. D. Nelson, Y. H. Dobyns, and G. J. Bradish, "Correlations of Random Binary Sequences with Pre-Stated Operator Intention: A Review of a 12-Year Program", Princeton Engineering Anomalies Research (PEAR), School of Engineering and Applied Science, Princeton University, 1995.
- Robert G. Jahn, Brenda J. Dunne, Consciousness and the Source of Reality, New Jersey: Princeton, 2011.

Richard E. Palmer. Hermeneutics. USA: Northwestern University Press, 1969.

Silk, Joseph. The Infinite Cosmos. Oxford: Oxford University Press, 2006.

Stephen E. Schneider and Thomas T. Army. Pathways to Astronomy, New York:
McGraw Hill, 2007.

Weinberg, Steven. The First Three Minutes. London: Fontana, 1976.

Zachary Jones, Brenda Dunne, Elissa Hoeger, and Robert Jahn. Filter and Reflections
Perspectives on Reality, New Jersey: Princeton, 2009.

(II) Articles

Brenda J. Dunne, Roger D. Nelson, and Robert G. Jahn, "Operator-Related Anomalies
in a Random Mechanical Cascade", Journal of Scientific Exploration, Vol.2,
No.2:155-179.

Brenda J. Dunne and Robert G. Jahn, "Experiments in Remote Human / Machine
Interaction", Journal of Scientific Exploration, Vol.6, No.4:311-332.

Dean Radin, Leena Michel, Karla Galdamez, Paul Wendland, Robert Rickenbach, and
Arnaud elorme, "Consciousness and the double-slit interference pattern:
Six experiments", Phys. Essays Vol. 25, 2 (2012).157-171.

Michael Ivison and Stanley Jeffers, "A Double-Slit Diffraction Experiment to
Investigate Claims of Consciousness-Related Anomalies", Journal of
Scientific Exploration, Vol. 12, and No.4:543-550.

Robert G. Jahn and Brenda J. Dunne, "On The Quantum Mechanics of Consciousness
with Application to Anomalous Phenomena", Foundation of Physics. Vol.16,
No.8, (August, 1986), pp 721-772.

R.G. Jahn. B.J. Dunne. And R.D. Nelson, "Engineering Anomalies Research", Journal of
Scientific Exploration, Vol.1, No.1:21-50.

R.G. Jahn. B.J. Dunne. And R.D. Nelson, Y.H. Dobyns, and G.J. Bradish, "Field REG II: Consciousness Field Effects: Replications and Explorations", Journal of Scientific Exploration, Vol. 12, No.3:425-454.

R.G. Jahn. B.J. Dunne. And R.D. Nelson, Y.H. Dobyns, A. Lettieri, J. Mischo, E. Boller, H. Bosch, D. Vaitl, J. Houtkooper and B. Walter, "Mind/Machine Interaction Consortium: Port REG Replication Experiments", Journal of Scientific Exploration, Vol. 14, No.4:499-555.

Robert G. Jahn, "The Challenge of Consciousness", Journal of Scientific Exploration, Vol. 15, No. 4:443-457.

Robert G. Jahn, "M^{*}: Vector Representation of the Subliminal Seed Regime of M⁵", Journal of Scientific Exploration, Vol. 16, No.3:341-357.

R.G. Jahn and B.J. Dunne, "Consciousness, Information, and Living Systems", Cellular and Molecular Biology 51:703-714.

R.G. Jahn and B.J. Dunne, "Sensors, Filters, and the Source of Reality", Journal of Scientific Exploration, Vol. 18, and No.4:547-570.

3. เว็บไซต์

Experiment Project "PEAR", แหล่งที่มา: <http://www.princeton.edu/~pear/>.

Max Planck, แหล่งที่มา: http://en.wikipedia.org/wiki/Max_Planck_Society.

The Intention Experiment, แหล่งที่มา: <http://theintentionexperiment.com/>.

Dr. Masaru Itomo. "THE WATER CRYSTAL FROM THE WATER",

แหล่งที่มา: <http://www.masaru-emoto.net/>.

วิชาการ.คอม, แหล่งที่มา: <http://www.vcharkarn.com/learn/?catid=102>.

New Scientific. "Physics and Mathematics" แหล่งที่มา: <http://www.newscientist.com/section/physics-math>.

Double Slit Experiment. แหล่งที่มา: <http://www.doubleslitexperiment.com/>.

CERN Project. แหล่งที่มา: <http://home.web.cern.ch/>.

11. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ เช่น การเผยแพร่ในวารสาร จดสิทธิบัตร ฯลฯ และหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ได้ทราบว่าการทำงานของจิต
2. ได้ศึกษาทราบความสัมพันธ์ระหว่างคลื่นจิตกับทฤษฎีควอนตัมฟิสิกส์
3. ได้องค์ความรู้ใหม่เพื่อไปใช้ในวัดระดับของจิตจากการฝึกสมาธิ
4. สามารถนำไปประยุกต์เพื่อเยียวยาผู้ป่วยด้วยคลื่นจิต นำไปจดสิทธิบัตรได้

12. แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีหรือผลการวิจัยสู่กลุ่มเป้าหมาย

1. ดำเนินการถ่ายทอดให้กับนักเรียน นิสิต นักศึกษา และประชาชนทั่วไป
2. ดำเนินการให้เป็นแหล่งเรียนรู้และเป็นฐานข้อมูลที่ใช้ในการอ้างอิง
3. จัดให้พิมพ์เป็นหนังสือเพื่อให้ประชาชนได้ทราบ

13. วิธีการดำเนินการวิจัย และสถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล

โครงการวิจัยนี้ เป็นการวิจัยทั้งในเชิงเอกสารและการวิจัยเชิงคุณภาพ มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาในเชิงเอกสาร (Documentary Study) เพื่อศึกษคลื่นจิตกับควอนตัมฟิสิกส์
2. การศึกษาภาคสนามโดย

(1) การสัมภาษณ์เชิงลึก นักวิทยาศาสตร์

(2) การสัมภาษณ์ย่อย เพื่อตรวจสอบวิถีคิด เชิญผู้เชี่ยวชาญในสาขา
วิทยาศาสตร์และศาสนา

(3) ทดสอบรูปแบบปรากฏการณ์การยกระดับของจิตโดยเครื่อง Bio
Feedback

ก. วิถีพุทธ เช่น สวดมนต์ นั่งสมาธิ

ข. วิถีธรรมชาติ เช่น การอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากทดสอบโดยใช้เครื่อง Bio Feedback โดยสร้าง
ค่ามาตรฐานในการยกระดับจิต ซึ่งหาสถิติผลที่ได้ของการทดสอบผู้ฝึกจิตจากเครื่อง Bio Feedback

14. ระยะเวลาทำการวิจัย และแผนการดำเนินงานตลอดโครงการวิจัย

ระยะเวลาการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของโครงการ รูปแบบปรากฏการณ์ทาง
จิตโดย Bio Feedback โดยมีการกำหนดระยะเวลาและแผนงาน/กิจกรรม ดังนี้

แผนงาน/กิจกรรม	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.
1. ประชุมทีมงานทดสอบ อุปกรณ์	█									
2. ทบทวนวรรณกรรมและ เอกสารที่เกี่ยวข้อง		█	█	█						
3. ค้นคว้าข้อมูล				█	█					
4. ทดสอบอาสาสมัคร เก็บ ข้อมูล						█	█	█		
5. จัดสัมมนา กลุ่มย่อย							█	█	█	

แผนงาน/กิจกรรม	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.
นักวิชาการทางวิทยาศาสตร์ และศาสนา										
6. สรุป วิเคราะห์ นำเสนอ รายงานผลการวิจัย										

15. งบประมาณของโครงการวิจัย 175,000 บาท

15.1 รายละเอียดงบประมาณบริหารโครงการวิจัย จำแนกตามงบประมาณต่างๆ

รายการ	จำนวนเงิน
1. งบบุคคลากร	
1.1 ผู้ช่วยนักวิจัย	40,000
รวม	40,000
2. งบดำเนินงาน	
2.1 ค่าตอบแทน	
2.1.1 ค่าตอบแทนคณะวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย	80,000
รวม	80,000
2.2 ค่าใช้สอย เช่น	
1) ใช้จ่ายในการเดินทาง	5,000
2) ค่าเครื่อง Bio Feedback	-
3) ค่าใช้จ่ายในการทดสอบ	25,000
4) ค่าจัดสัมมนา	5,000
5) ค่าจัดทำเล่มรายงานความก้าวหน้าและรายงานฉบับสมบูรณ์	2,000
6) ค่าถ่ายทำบันทึกวีดิทัศน์	3,000
7) ค่าวีซีดีเผยแพร่	2,000
รวม	42,000
2.3 ค่าจัดเตรียมงานนิทรรศการ	
1) ฉาก	2,000
2) ดอกไม้	1,000

รายการ	จำนวนเงิน
3) ป้ายนิทรรศการ	4,000
รวม	5,000
2.4 ค่าวัสดุ เช่น	
1) วัสดุสำนักงาน (กระดาษ A4)	3,000
2) วัสดุโฆษณาและเผยแพร่	5,000
รวม	8,000
รวมงบประมาณ (สามแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)	175,000

16.2 รายละเอียดงบประมาณการวิจัย จำแนกตามงบประมาณประเภทต่างๆ ที่เสนอขอในแต่ละปี

16.3 งบประมาณการวิจัยที่ได้รับจัดสรรในแต่ละปีที่ผ่านมา

17. ผลสำเร็จและความคุ้มค่าของการวิจัยที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ สามารถนำไปจดสิทธิบัตรได้
2. ได้สร้างรูปแบบการตรวจสอบระดับของผู้ฝึกสมาธิ
3. ได้นำเสนอต่อวงการวิชาการทั้งทางพระพุทธศาสนาและวิทยาศาสตร์เพื่อ

ประยุกต์ใช้ในทางการแพทย์และเทคโนโลยีการบังคับด้วยจิตสั่งการ

18. โครงการวิจัยต่อเนื่องปีที่ 2 ขึ้นไป

19. ค่าชี้แจงอื่นๆ (ถ้ามี)

20. ลงลายมือชื่อ หัวหน้าโครงการวิจัย พร้อมวัน เดือน ปี

ลงชื่อ.....

(ดร.สามารถ สุขุประการ)

หัวหน้าโครงการวิจัย

27 ธันวาคม 2559

21. คำอนุมัติและลายมือชื่อของผู้บังคับบัญชา

ลงชื่อ.....

(พระเทพปริยัติเมธี,มศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์

27 ธันวาคม 2559

ส่วน ค. ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) ดร. สามารถ สุขุประการ
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Dr.Samart Sukhuprakarn
2. เลขหมายบัตรประชาชน 3 6003 00528 638
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำสาขาวิชาพระพุทธศาสนา
วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์
หน่วยงานและสถานที่ติดต่อ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ 999
หมู่ที่ 6 ตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมือง จังหวัด
นครสวรรค์ 60000
โทรศัพท์ 095-5280121
4. ประวัติการศึกษา
(1) พ.ศ.2523 สำเร็จการศึกษาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (โยธา)
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

- (2) พ.ศ. 2552 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท พุทธศาสตรมหาบัณฑิต
(พธ.ม.) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
จังหวัดกรุงเทพมหานคร
- (3) พ.ศ. 2557 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก พุทธศาสตรดุษฎี
บัณฑิต (พธ.ด.) มหามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
จังหวัดกรุงเทพมหานคร
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ สาขาวิชา วิทยาศาสตร์ประยุกต์
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ส่วน ค. ประวัติผู้ช่วยผู้วิจัย

1. ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) น.ท.รศ. นุกูล สุขุประการ
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Associate Pro. Wg. Cdr. Nukul Sukhuprakarn
2. เลขหมายบัตรประชาชน 3 6001 01128 311
3. ตำแหน่งปัจจุบัน หัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมเครื่องกลหน่วยงาน
สถานที่ติดต่อ โรงเรียนนายเรืออากาศนวมินทกษัตริยาธิ-
ราชสายใหม่ กรุงเทพฯ 10220 โทรศัพท์ 02 534 3674,
0899202557
4. ประวัติการศึกษา
  - (1) พ.ศ. 2539 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (เครื่องกล)
โรงเรียนนายเรืออากาศ กรุงเทพฯ
  - (2) พ.ศ. 2546 Master of Science aerospace engineering (M. Sc.)
University of Southern California USA
5. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ การคำนวณพลศาสตร์ของไหล
6. ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

